

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs

voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

**hbo-bacheloropleiding
Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs
voltijd/deeltijd**

Saxion Hogeschool

CROHO nr. 34410

Hobéon Certificering

Datum

10 december 2013

Auditteam

F.M. Brouwer (vz)

Dr. E. Cavagnaro

J.J.J. Vranken

R. van den Hout

Secretaris

Drs. B. Verstegen

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	29
BIJLAGE I	Scoretabel	31
BIJLAGE II	Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	33
BIJLAGE III	Schematisch overzicht opleidingsprogramma	35
BIJLAGE IV	Programma, werkwijze en beslisregels	43
BIJLAGE V	Lijst geraadpleegde documenten	47
BIJLAGE VI	Overzicht auditteam	49

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief (NVAO-besluit 28 juni 2012)
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs
registratienummer croho	34410
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	bachelor
graad en titel	Bachelor of Business Administration
aantal studiepunten	240 ec's
afstudeerrichtingen	
onderwijsvorm	competentiegericht onderwijs
locatie	Deventer
varianten	De Nederlandstalige opleiding heeft een voltijd en een deeltijdvariant. Daarnaast is er een Engelstalige studieroute Tourism Management
relevante lectoraten	Experience in Hospitality & Leisure Ethiek Business Development
datum audit / opleidingsbeoordeling	27 september 2013

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs**, voltijd en deeltijd¹

Instream (aantal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▪ voltijd	168	268	241	275	235	170
▪ deeltijd	2	2	3	4	2	0
▪ duaal	-	-	-	-	-	-
uitval (percentage)						
uit het eerste jaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▪ voltijd ²	22.3	26.6	18.4	24.7	32.3	
▪ deeltijd	50	100	33.3	50	0	
▪ duaal	-	-	-	-	-	
uit de hoofdfase (percentage)				2005	2006	2007
▪ voltijd ³				18.4	8.2	13.9
▪ deeltijd				-	-	-
▪ duaal						
rendement (percentage) ⁴				2005	2006	2007
▪ voltijd				73.8	77.7	71.3
▪ deeltijd				100	0	0
▪ duaal				-	-	-
docenten (aantal + fte)			aantal		Fte	
▪ voltijd			44		33	
▪ deeltijd			6		3	
▪ duaal			-		-	
opleidingsniveau docenten (percentage) ⁵			Bachelor	Master	PhD.	
▪ voltijd				52.3	4.5	
▪ deeltijd				83.3	0	
▪ duaal				-	-	
docent-student ratio ⁶						
▪ voltijd			1e tot 4e jaar: 1: 24 4 ^e jaar: 1: 28			
▪ deeltijd			Niet representatief			
▪ duaal						
contacturen (aantal) ⁷			1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
▪ voltijd			24	20	16	16
▪ deeltijd			*	*	*	*
▪ duaal			-	-	-	-

* De deeltijdstudenten HTRO hebben iedere dinsdag van 17.30 tot 21.45 uur les en daarnaast nog 8 studiedagen per jaar. Totaal aantal contacturen is ca. 235 uur per studiejaar. Naast de contacturen vindt kennisuitwisseling plaats door middel van e-learning en tussentijdse interactie met docenten en medestudenten.

¹ Bron: Basisgegevens opleidingsbeoordeling 'Indicatoren en definities', Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, 11 september 2012

² Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁴ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁵ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁶ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁷ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

De opleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs leidt studenten op tot onderzoekende en ondernemende experts, gericht op de internationale vrijetijdsindustrie en -werksetting.

De opleiding heeft een Nederlandstalige voltijd en deeltijdvariant en een Engelstalige studieroute voltijd. Het panel merkt nog op dat de Kritische Reflectie van de opleiding blijkt geeft van een opleiding die kritisch reflecteert op haar handelen en de consequenties van dat handelen.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding heeft een brede visie op gastvrijheid en stelt deze visie, samen met de internationale context, centraal in de visie op het beroep. Het panel heeft geconstateerd dat de visie op het beroep in alle aspecten leeft binnen de opleiding. De opleiding doceert gastvrijheid en ademt dit ook uit. Internationalisering neemt een prominente plaats in binnen de opleiding.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn afgeleid van het Landelijk Beroepsopleidingsprofiel Manager Toerisme en Recreatie (2009). Daarvan zijn de eerste acht zogenoemde domeincompetenties, die gemeenschappelijk zijn voor alle Bachelor of Business Administration opleidingen. De laatste twee competenties, "Balanceren tussen People, Planet en Profit" en "Initiëren, creëren en vermarkten van producten en diensten", zijn uniek en kenmerkend voor de Manager Toerisme en Recreatie. Per competentie heeft de opleiding de context, kenmerkende taken, de relatie met andere competenties en de beoordelingscriteria beschreven. Deze beschrijving geeft richting aan het curriculum en aan de beoordeling.

In samenspraak met het werkveld en het kenniscentrum heeft de opleiding een duidelijke visie geformuleerd op de ontwikkelingen in het werkveld. Vrije tijd omvat verschillende invalhoeken; de persoonlijke beleving neemt een centrale plaats in waardoor maatwerk steeds belangrijker wordt. Deze visie is terug te vinden in de beschrijving van de context en de beoordelingscriteria van de eindcompetenties. Hierdoor is de opleiding in staat om visie en eindtermen continu op elkaar af te stemmen.

Het panel heeft in deze standaard een aantal zaken geconstateerd die zij als prima beoordeelt: visie op beroep, de contacten met het werkveld, de totstandkoming van de eindtermen in nauwe samenwerking met het beroepenveld en de verdere uitwerking van de eindtermen en de verbinding van de eindtermen met internationalisering. De overige zaken, zoals visie op ontwikkelingen en aansluiting bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld, zijn naar behoren. Het panel is van mening dat de opleiding op deze standaard bovengemiddeld presteert en komt daarmee tot het oordeel goed.

Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft gekozen voor het onderwijskundig model dat een groot aantal (leer)psychologische principes tot een wetenschappelijk verantwoorde methodiek integreert voor het ontwerpen van oefentaken om een bepaalde complexe taak onder de knie te krijgen: het 4C/ID model. Het panel vindt dit model goed passen bij de eindtermen en constateert dat de uitgangspunten van dit model terugkomen in de uitvoering van de onderwijsleeromgeving. Het panel is van oordeel dat de student door de toepassing van dit model de eindkwalificaties kan realiseren.

Door het aanbieden van specifieke en generieke modules ontwikkelt de opleiding zich, samen met de twee andere opleidingen van de academie, Facility Management en Hoger Hotelonderwijs, tot een bachelor met een brede blik op gastvrijheid

Internationalisering is een belangrijk onderwerp voor de opleiding. Naast het ontplooiën van initiatieven op verschillende fronten heeft de opleiding ook ambitieuze doelen voor de komende jaren geformuleerd. De opleiding maakt, volgens het panel, de ambities op het vlak van internationalisering mede waar via haar integrale benadering waardoor internationalisering 'als vanzelf' onderdeel van het handelen van studenten wordt.

De onderzoeksleerlijn is stevig gefundeerd binnen de opleiding. Niet alleen studenten maar ook docenten bekwamen zich in onderzoeksvaardigheden en onderzoek komt in meerdere modules terug.

Voor de instroom heeft de opleiding een adequaat pakket van activiteiten op het gebied van oriëntatie, selectie en introductie. De doorstroom is volgens het panel in orde. De daling van de studenttevredenheid over de begeleiding vindt het panel een punt van aandacht voor de opleiding. Het personeel van de opleiding is enthousiast en competent. Het panel constateert dat de opleiding goed zicht heeft op de kennis en kunde van de docenten. De afstemming op de toekomstige benodigde expertise loopt soepel. Het panel heeft waardering voor de goede synergie tussen scholings- en promotietrajecten en de ambities van de opleiding.

Het panel vindt dat de opleiding de voorzieningen op een voldoende niveau realiseert. Naast het hele scala aan voorzieningen dat (ruim) voldoende is, zijn er twee zaken die verbetering behoeven. De beschikbaarheid van werkplekken en het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen.

Het panel is gecharmeerd van de gedegen aanpak van internationalisering en de verwevenheid daarvan met het curriculum. De resultaten die tot nu toe geboekt zijn, vindt het panel prima en de ambities voor de toekomst op dit vlak beoordeelt het panel als uitdagend én realistisch.

De vervlechting van onderwijs en onderzoek, het enthousiaste en kundige docententeam en de manier waarop de opleiding scholings- en promotietrajecten afstemt met de ambities beoordeelt het panel als goed. Met name de afstemming van scholings- en promotietrajecten op de ambities van de opleiding kan als voorbeeld dienen voor andere opleidingen. De inzet van extra begeleiding via studentassistenten en instructeurs vindt het panel een goed initiatief.

Op twee onderwerpen komt het panel tot een voldoende: materiële voorzieningen en doorstroom. Hierbij zijn drie facetten die aandacht behoeven: de afgenomen studentwaardering voor begeleiding, de beschikbaarheid van werkplekken en het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen. Het eerste punt vindt het panel, gezien de goede doorstroomcijfers, wel een punt van aandacht maar geen zwaarwegend punt. Mede door de extra inzet van studentassistenten en instructeurs verwacht de opleiding dat de studenttevredenheid weer toeneemt. Op het tweede punt spant de opleiding zich in maar heeft ze beperkte invloed en daarom rekent het panel dit de opleiding niet zwaar aan. Het derde punt heeft de opleiding zelf geconstateerd en kan dit relatief eenvoudig rechtzetten.

Het panel concludeert dat de opleiding op veel belangrijke onderwerpen van deze standaard goed scoort en dat er twee onderwerpen voldoende zijn, namelijk materiële voorzieningen en doorstroom. De zaken die aandacht behoeven hebben een veel lager gewicht dan de onderwerpen met het oordeel goed. Het eindoordeel van het panel voor deze standaard is een goed.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel constateert dat de opleiding het afgelopen jaar veel werk verzet heeft op het gebied van toetsen en beoordelen van het eindwerkstuk. De toetsing vindt het panel verantwoord en gedegen; de manier waarop examinatoren het eindwerkstuk beoordelen is degelijk en transparant, waarbij de eindcompetenties duidelijk herkenbaar zijn in de eindwerkstukken. De examencommissie functioneert als wakend oog en vervult deze rol met verve. Dit zijn allemaal belangrijke punten voor het panel.

De opleiding eist dat in de eindwerkstukken een strategisch managementprobleem onderzocht en uitgewerkt wordt. Als punt van aandacht bij deze standaard noemt het panel de uitwerking van dit probleem. In de beginfase zou de student meer inspanning moeten verrichten om de kern van het probleem te raken en daardoor mogelijk andere oplossingsrichtingen te genereren. Deze oplossingen kunnen daardoor winnen aan strategisch niveau. De adviezen die het panel gezien heeft waren meer tactisch dan strategisch van aard. Een tweede punt is het kritisch gehalte van zowel de eindwerkstukken als de reflectie van de student. Het panel oordeelt dat de kritische component versterkt moet worden. Als derde punt vindt het panel dat de balans tussen aandacht voor onderzoeksmethodiek enerzijds en inhoud, context en analyse én aanbevelingen anderzijds evenwichtiger moet zijn. Als laatste merkt het panel op dat in de beoordeelde eindwerkstukken de beoogde innovatieve aspecten onderbelicht blijven. Het panel is van oordeel dat de beoordeling via het beoordelingsformulier uitgebreid en transparant is maar dat de vastgelegde weging van onderdelen soms tot een rigide oordeel kan leiden.

Op grond van bovenstaande overwegingen concludeert het panel dat er veel positieve zaken zijn en er geen majeure bijstellingen noodzakelijk zijn. Het panel komt hiermee op een voldoende voor deze standaard.

Algemene conclusie

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs van Saxion Hogeschool, een programma aanbiedt dat voldoet aan de eisen van het accreditatiekader. Het panel beoordeelt de standaarden 1 en 2 met een goed en 3 met een voldoende. Conform de beslisregels van de NVAO geeft het panel als eindoordeel een voldoende.

Den Haag, 10 december 2013

F.M. Brouwer,
voorzitter

B. Verstegen,
secretaris

3. INLEIDING

Inbedding van de opleiding

De opleiding HTRO maakt deel uit van de Hospitality Business School, één van de onderwijsacademies van Saxion.

De academie biedt de volgende bacheloropleidingen aan: Facility Management, Hoger Hotelonderwijs en Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs. Naast de bacheloropleidingen biedt de academie een professionele master Facility Management en Real Estate aan en werkt de academie samen met de University of Greenwich m.b.t. een MBA en MA programma. De opleiding werkt samen met het kenniscentrum Hospitality, waaronder de Lectoraten Experience in Hospitality and Leisure, Business Development en Ethiek vallen.

Karakteristiek van de opleiding

De bacheloropleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs valt in het domein 'Bachelor of Business Administration' (BBA). Onderscheidende kenmerken van de opleiding zijn:

- de intensieve samenwerking binnen de academie Hospitality Business School met de zusteropleidingen Facility Management en Hoger Hotelonderwijs;
- gastvrijheid in brede zin en internationalisering als belangrijke thema's;
- gerichtheid op de internationale vrijetijdsindustrie en -werksetting. De opleiding levert onderzoekende en ondernemende experts in de Leisurebranche af.

Het programma is gericht op instromers uit binnen- en buitenland. De Nederlandstalige opleiding heeft een voltijd- en een deeltijdvariant. Daarnaast is er een voltijdse Engelstalige studieroute Tourism Management. De duale variant verkeert in een afbouwfase en is daarom buiten beschouwing gelaten.

In 2012 vierde de opleiding haar 10-jarig bestaan. De opleiding HTRO (Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs) kent sinds 2002 een groei van 70 naar ruim 900 studenten. Per september 2012 is de instroom 141 nieuwe studenten voor de Nederlandstalige opleiding HTRO en 106 voor de Engelstalige studieroute, waarvan 1 vwo-er deelneemt aan het Academic Hospitality Programme.

De Engelstalige studieroute heeft 234 studenten (augustus 2013) en de Nederlandstalige deeltijdvariant 15 studenten.

Vorige accreditatie en verbeteringen

De eerste NVAO-accreditatie, na de visitatie op 26 april 2007, werd in 2007 verleend. Belangrijkste aandachtspunten uit de accreditatie waren het verbeteren van het toetsbeleid en de terugkoppeling van de studieresultaten aan de studenten (toetsinzage). In september 2007 is het Project Toetsing gestart, dat een nieuw toetsbeleid en de implementatie daarvan opleverde. Terugkoppeling en toetsinzage werden door de opleiding beter geregeld.

In 2009 is er een nieuw landelijk profiel voor de bachelor Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs gepubliceerd en is de opleiding hieraan gefaseerd geijkt.

4. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Visie op beroep en beroepsperspectief

De opleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (HTRO) heeft een brede visie op gastvrijheid en stelt deze visie, samen met de internationale context, centraal in de visie op het beroep.

De opleiding wil studenten leren een bijdrage te leveren aan een wereld die gastvrij is. Gastvrijheid omvat alle interacties tussen de serviceverlener (gastheer) en de serviceontvanger (gast). De gast kan vele vormen aannemen zoals bijvoorbeeld toerist, reiziger of bezoeker. De gastheer kan een touroperator, reisagent of een organisator van een event zijn.

De opleiding stelt: "gastvrijheid is een kunst, geen kunstje".

De internationale context is onlosmakelijk verbonden met reiswereld dus heeft deze dan prominente plaats binnen de visie op het beroep.

De opleiding HTRO richt zich op de toeristische-recreatieve markt op nationaal en internationaal niveau en leidt op voor een groot aantal functies binnen de sector. De opleiding wil studenten leveren met een brede managementvisie, met ondernemerskwaliteiten en met het vermogen in te spelen op de specifieke behoeftes in de branche.

Afgestudeerden kunnen terecht komen in de volgende (inter)nationale sectoren:

- accommodatie- en verblijfssector (zoals bungalowparken en campings);
- attractie- en vermaaksector (zoals Six Flags of de Efteling);
- overkoepelende organisaties (zoals de ANWB of Recron);
- overheid;
- reissector (diverse touroperators).

De functies waar afgestudeerden terecht komen zijn heel divers: productontwikkelaars, beleidsmakers of vestigingsmanagers van reisorganisaties.

Eindkwalificaties

In 2009 heeft een werkgroep van afgevaardigden van de vier bekostigde Nederlandse Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs (HTRO) opleidingen het Landelijk Beroepsopleidingsprofiel Manager Toerisme en Recreatie (2009) opgesteld. Het profiel schetst het eindniveau van de afgestudeerde als beginnend beroepsbeoefenaar en is vastgesteld in nauw overleg met het werkveld, de beroepenveldcommissies van de opleidingen, beroepsvertegenwoordigers en brancheorganisaties. Het beroepsopleidingsprofiel kent tien competenties. Daarvan zijn de eerste acht zogenaamde domeincompetenties, als gemeenschappelijk gedefinieerd voor alle opleidingen die de graad BBA toekennen. De laatste twee competenties zijn uniek en door de vier hogescholen vastgesteld als kenmerkend voor de Manager Toerisme en Recreatie, waarmee het profiel zich onderscheidt van andere profielen binnen het BBA-domein.

De tien eindkwalificaties hebben betrekking op:

1. Ontwikkelen van een visie op veranderingen en trends in de externe omgeving en ontwikkelen van relaties, netwerken en ketens.
2. Analyseren van beleidsvraagstukken, vertalen van beleidsdoelstellingen en alternatieven en voorbereiden van besluitvorming.
3. Toepassen van Human Resource Management in het licht van de strategie van de organisatie.

4. Inrichten, beheersen en verbeteren van bedrijfsorganisatieprocessen.
5. Analyseren van de financiële en juridische aspecten, interne processen en de bedrijfsorganisatieomgeving om samenhang en wisselwerking te versterken.
6. Ontwikkelen, implementeren en evalueren van een veranderingsproces.
7. Sociale en communicatieve competentie (intra persoonlijk, organisatie); zelfstandig en ondernemend.
8. Zelfsturende competentie (intra persoonlijk, beroepsbeoefenaar of professional)
9. Balanceren tussen People, Planet en Profit.
10. Initiëren, creëren en vermarkten van producten en diensten.

Per competentie heeft de opleiding de context, de kenmerkende taken, de relatie met andere competenties en de beoordelingscriteria beschreven. Van elke beoordeling is de internationale component een onderdeel. Als voorbeeld de beschrijving van de competentie 2: "Analyseren van beleidsvraagstukken, vertalen van beleidsdoelstellingen en alternatieven en voorbereiden van besluitvorming."

Context	Kernaspecten van deze competentie zijn onderzoeken, analyseren, alternatieven bepalen, concluderen, aanbevelen en besluiten. De nadruk ligt op aanbevelen en besluiten.
Kenmerkende taken	<p><i>Aanbevelen:</i> Op basis van gemaakte conclusies formuleren van relevante, passende aanbevelingen. Uitwerking van aanbevelingen in concreet plan (bijv. protocollen, richtlijnen, procedures, gedragslijnen enz.</p> <p><i>Besluiten:</i> Het op basis van geformuleerde aanbevelingen voorbereiden van de besluitvorming, verstrekken van info, stroomlijnen besluitvormingsproces en besluitvormingscondities. Het (mede) bepalen welk besluit er wordt genomen, eventueel gebruikmaken van besluitvormingsmodellen, rekening houden met missie, doelen, visie en strategie van de organisatie.</p>
Beoordelingscriteria	<p><i>Relevante aanbevelingen</i> Hierbij gaat het om het overtuigend kunnen adviseren op basis van afweging van alternatieven. De alternatieven worden tegen elkaar afgewogen op basis van beoordelingscriteria. De aanbevelingen zijn gebaseerd op een systematische analyse van intern- en extern onderzoek. Dit wordt gerelateerd aan een management model.</p> <p><i>Passende aanbevelingen</i> De aanbevelingen moeten passen binnen de missie, doelen, visie en strategie van een organisatie. Verder dienen de aanbevelingen haalbaar te zijn voor de organisatie.</p> <p><i>Concrete uitwerking aanbevelingen</i> De aanbevelingen dienen concreet te worden uitgewerkt voor een organisatie. De aanbevelingen moeten vertaald worden in een implementatie plan. Daarnaast moet er een concrete uitwerking voor de organisatie zijn in termen van richtlijnen of procedures.</p> <p><i>Acceptabel besluitvormingsproces</i> Op basis van geformuleerde aanbevelingen dient de besluitvorming te worden voorbereid. Hierbij spelen verschillende onderdelen een rol. Als eerste de partijen informeren, daarna volgt de consultatie en het creëren van draagvlak in de organisatie. Tot slot volgt het uiteindelijke besluit.</p> <p><i>Uitvoeren van besluit</i> Het implementeren van het besluit in de organisatie in pdca aspecten.</p> <p><i>Internationale component</i> De Hospitality branche is een branche die zich bij uitstek kenmerkt door zijn internationale en, bijna letterlijk en figuurlijke, grensoverschrijdende karakter. Een internationale scope is dan ook vereist bij elke beleid- en besluitvorming.</p>
Relatie andere competenties	<p>Beleed en Besluitvorming heeft een relatie met competentie 4 (Bedrijfsvoering). Daar waar de beleidsvorming ophoudt neemt de bedrijfsvoering het stokje over.</p> <p>Verder heeft Beleid raakvlakken met competentie 10 (ondernemen) en 6 (innovatie). Beleid wordt min of meer "gevoed" door deze competenties.</p>

Hbo-bachelor niveau

De opleiding borgt het hbo-bachelor niveau op verschillende manieren.

Ten eerste is het eindniveau van de opleiding gelijk aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. Hierdoor sluit de opleiding aan bij het niveau dat het werkveld verwacht en vraagt van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Ten tweede heeft de opleiding de Dublin-descriptoren gekoppeld aan de beoordeling van de eindcompetenties. Zo is bijvoorbeeld de beoordeling van de competentie "Analyseren van beleidsvraagstukken, vertalen van beleidsdoelstellingen en alternatieven en voorbereiden van besluitvorming" gekoppeld aan de Dublin-descriptor "toepassen van kennis en inzicht" ("Is in staat kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied") en de Dublin-descriptor "oordeelsvorming" ("Is in staat relevante gegevens te verzamelen en te interpreteren met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaalmaatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten").

Oordeel

Het panel heeft geconstateerd dat de visie op het beroep in alle opzichten leeft binnen de opleiding. De opleiding doceert gastvrijheid en ademt dit ook uit. Het panel heeft de gastvrijheid van de opleiding tijdens de audit zelf ondervonden en ook in de gesprekken met (inter)nationale studenten, gastdocenten en vertegenwoordigers van het werkveld kwam dit duidelijk naar voren. Zo gaven buitenlandse studenten meerdere keren aan dat de gastvrijheid van de opleiding een belangrijke factor in hun keus was.

Daarnaast heeft het panel geconstateerd dat management en medewerkers een gedeelde visie en passie hebben en dit consistent uitdragen. Alle geledingen van de opleiding hebben een sterke wil om succesvol te zijn en daaraan actief bij te dragen.

Het panel constateert dat de eindtermen landelijk en in nauwe samenwerking met het werkveld tot stand zijn gekomen. De uitwerking van de eindtermen van de opleiding vindt het panel gedegen. Door de beoordelingscriteria expliciet te maken ontstaat een degelijke basis voor zowel toetsing als voor de opbouw van het curriculum.

Het panel constateert dat de opleiding aansluit bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. De Dublin-descriptoren (op hbo-bachelor niveau) zijn verwerkt in de beoordelingscriteria van de competenties.

Visie op ontwikkelingen

De opleiding HTRO Saxion beschouwt toerisme en recreatie als een breed begrip. Drie invalshoeken zijn hierbij van belang:

- Tijd, als zijnde vrije tijd (die je niet besteedt aan werk, zorg, slapen, etc.).
- Activiteit, ontspanning, recreatie, toerisme, ontsnapping aan de dagelijkse sleur.
- Ervaring; iets willen beleven.

De opleiding stelt dat leisure alle activiteiten omvat die we in onze vrije tijd uitvoeren. Het begrip leisure doet daarom meer recht aan de integraliteit van de vrijetijdsbesteding vanuit het perspectief van de consument. De opleiding beschouwt leisure als een snel groeiende branche met voordelen voor zowel de consument (ontspanning, ontsnapping, beleving) als de gast inclusief omgeving (infrastructuur, werkgelegenheid en welvaart, duurzame ontwikkeling). Het panel herkent dit als belangrijke ontwikkelingen.

De opleiding wil een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkelingen in de branche onder het motto: "Gastvrijheid is een kunst, geen kunstje"

De opleiding wil daartoe mensen afleveren die:

- een goede en gedegen kennis hebben van de leisurebranche;
- het vermogen hebben om te innoveren;
- creatieve concepten en diensten kunnen ontwikkelen binnen de branche;
- de passie bezitten om goed te kunnen opereren in deze branche.

Invloed werkveld

De opleiding bespreekt met haar representatief samengestelde beroepenveldcommissie drie keer per jaar de ontwikkelingen in het beroepenveld en de repercussies ervan op de eindtermen en het curriculum. Het panel heeft dit uit de verslagen van de bijeenkomsten geconstateerd. In gesprekken met het panel stelde een lid van de werkveldcommissie: "We komen gemiddeld drie keer per jaar bijeen. Naast discussies over ontwikkelingen in de branche en de eindtermen hebben we de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het opzetten van het onderzoekshuis. Met name draagvlak in de branche creëren voor onderzoek kostte inzet."

Daarnaast zet de opleiding structureel gastsprekers in, met wie zij ontwikkelingen in de branche én in de opleiding bespreekt. Een gastdocent: "Ik was positief verrast over het warme welkom en de openheid van de opleiding om zaken te bespreken en naar feedback te vragen."

Een derde vorm van structureel contact met het werkveld vormen de accountmanagers (zie standaard 2). De accountmanagers beheren en onderhouden de relaties met geselecteerde nationale en internationale partners. Zij bespreken niet alleen de ontwikkelingen maar bevragen de (inter)nationale partners ook over de impact van projecten en afstudeerwerken en zorgen er mede voor dat internationale trends en ontwikkelingen binnen de opleiding doorklinken.

Het docententeam van HTRO onderhoudt eveneens intensief contact met de beroepspraktijk. Veel docenten beschikken over actuele praktijkervaring of zijn nog werkzaam in de branche. Zij brengen actuele praktijkkennis, casuïstiek en hun netwerk mee.

Oordeel

Het panel is van oordeel dat de opleiding, in samenspraak met het werkveld en het kenniscentrum Hospitality, een duidelijke visie heeft op de ontwikkelingen in het werkveld. Het panel constateert dat deze visie terug te vinden is in de beschrijving van de context en de beoordelingscriteria van de competenties. Hiermee is de opleiding in staat visie en eindtermen continu op elkaar af te stemmen.

Internationalisering

De opleiding vindt internationalisering een belangrijk thema. Internationalisering is in de competenties verankerd in de beoordelingscriteria. Zo is bijvoorbeeld bij de competentie "Analyseren van beleidsvraagstukken, vertalen van beleidsdoelstellingen en alternatieven en voorbereiden van besluitvorming" een internationale scope vereist bij elke beleid- en besluitvorming. Internationalisering komt ook uitgebreid in het curriculum aan bod (zie standaard 2, internationalisering).

Oordeel

De opleiding geeft internationalisering een hoge prioriteit. Gezien het internationale karakter van het werkveld is dat een voor de hand liggende keuze. Het panel is van oordeel dat de opleiding door, waar mogelijk, een internationale scope aan de -competenties toe te voegen, internationalisering in het hart van de eindkwalificaties heeft verankerd. Hierdoor is het internationale aspect richtinggevend voor zowel programmaopbouw als toetsing en beoordeling.

Weging en Oordeel: goed

Het panel heeft in deze standaard een aantal zaken geconstateerd die goed geregeld zijn: visie op beroep, de contacten met het werkveld, de totstandkoming van de eindtermen in nauwe samenwerking met het beroepenveld, de verdere uitwerking van de eindtermen en de verbinding van de eindtermen met internationalisering, waardoor de internationale scope in alle facetten van de opleiding nadrukkelijk aanwezig is.

De overige zaken, zoals visie op ontwikkelingen en aansluiting bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld, zijn naar behoren. Het panel is van mening dat de opleiding op deze standaard bovengemiddeld presteert en komt daarmee tot het oordeel goed.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Onderwijskundig model

Het onderwijskundig model van de opleiding is gebaseerd op het 4C/ID model. Het 4C/ID model integreert een groot aantal (leer)psychologische principes tot een wetenschappelijk verantwoorde methodiek voor het ontwerpen van oefentaken om een bepaalde complexe taak onder de knie te krijgen. Dit model heeft de volgende kenmerken:

- Het zoveel mogelijk werken vanuit authentieke contexten en beroepsrollen.
- Het zoveel mogelijk werken vanuit een 'gehele beroepstaak', waarbij de complexiteit kan variëren per fase van de opleiding.
- Een duidelijke structuur in voorbereiding op de toetstaken, door het aanbieden van leertaken.
- Waar mogelijk een structuur van afnemende begeleiding door docent/toenemende zelfstandigheid van de student (gedurende de looptijd van een module, een opleidingsfase en de gehele opleiding).
- Informatie aan de student aanbieden op het moment dat hij de kennis nodig heeft.

Daarnaast heeft de opleiding de visie dat de ontwikkeling van het brein het studiegedrag van studenten mede bepaalt. In 2010 is het project 'Hospitality, Brains & Learning' van start gegaan, waarbij het denk- en leervermogen van de adolescent centraal staan. Het doel van het project is interventies te ontwikkelen die de opleiding helpt de studenten 'in beweging te krijgen'. In juni 2012 zijn de eerste resultaten van het project gepresenteerd. De conclusie is dat de succesvolle eerstejaars hbo-student studeren niet uitstelt en goed scoort op hogere cognitieve functies (aandacht, planning, zelfevaluatie, zelfregulatie), met name op het focussen van de aandacht. De opleiding toetst via een onderzoeksproject de resultaten in het studiejaar 2013-2014 en op basis daarvan stelt de opleiding zo nodig het curriculum en de begeleiding bij.

Curriculum

Uitgangspunten

De basis van het curriculum wordt gevormd door 'de 3 C's': de competenties, de context en de content. De bijbehorende ontwerpeisen voor het curriculum zijn:

- een competentiegerichte inrichting van het curriculum;
- een evenredig 'gewicht' voor de competenties in het curriculum;
- gezamenlijke onderwijseenheden met de opleidingen Facility Management, HTRO en Hoger Hotelonderwijs en specifieke onderwijseenheden voor alleen de opleiding HTRO;
- toetsing, waar mogelijk en zinvol, in integratieve eenheden;
- semestergewijze inrichting van het curriculum (met in- en doorstroom in semesterarrangementen);
- een expliciet toetsbeleid dat uitgaat van de 'koninklijke weg': eerst ontwerpen we de toets en dan het bijbehorende onderwijs;
- minimaal 70% van alle summatieve toetsen moet individueel zijn.

Voltijd

Het curriculum van vier jaar kent een concentrische opbouw: in elke fase van de studie (propedeuse, hoofdfase 1 en hoofdfase 2) komen telkens opnieuw de tien eindcompetenties aan bod. De opleiding kiest in de opbouw van het programma voor een toenemende complexiteit; van operationeel in de propedeuse, naar tactisch en tenslotte strategisch niveau in respectievelijk hoofdfase 1 en hoofdfase 2. Onderwijs en toetsing bouwen voort op de kennis en vaardigheden waarover de student al beschikt.

De tien eindcompetenties vormen het beoordelingskader voor toetsing (zie standaard 3). In het onderwijsaanbod zijn grofweg twee lijnen te onderscheiden: de opleidingsspecifieke modules en de generieke modules. Generieke modules worden samen met de opleidingen Facility Management en Hoger Hotelonderwijs gegeven.

In opleidingsspecifieke modules vult de opleiding zowel content als context in vanuit de specificiteit van het werkveld. In de generieke modules worden kennis en vaardigheden in een hospitality context aangeboden. Waar mogelijk en nodig geeft de opleiding vanuit het werkveld specifieke voorbeelden.

Zo leren studenten bijvoorbeeld in de generieke semesters "Future Scenario en Hospitality Business in International Events" een probleem of project te benaderen met een integratieve aanpak, door het toepassen van kennis vanuit Facility Management, Hotel Management en Toerisme/Leisure Management.

Een voorbeeld van een specifieke module is 'Ondernemen in T&R', gebaseerd op een authentieke praktijksituatie. De case van PuyDuFou, een historisch themapark, staat centraal in deze module. Studenten verplaatsen zich in de rol van de eigenaar van het park om het succesvolle concept van PuyDuFou te exporteren naar een investerings- en ontwikkelingsgebied in Polen. Voor de opdrachtgever ligt de focus op de vertaling en uitwerking van het concept in de Poolse setting. De opleiding beoordeelt de studenten op basis van de bij deze module behorende competenties Ondernemen, Financieel Management en Innovatie inclusief de internationale aspecten van deze competenties.

In alle modules werkt de opleiding zo veel mogelijk samen met het werkveld, wat zich uit in gastcolleges of (toets)opdrachten.

In bijlage III-A is een overzicht van het volledige curriculum met de indeling van de modules opgenomen.

Deeltijd

Het volledige deeltijd studieprogramma bestaat uit acht semesters. Een studiejaar is ingedeeld in twee semesters. Een semester is verdeeld in twee kwartielen van ieder tien weken. Ieder semester begint met een generieke module. Het gaat hierbij om modules met een bedrijfskundig karakter of Hospitality Business-brede kennis en vaardigheden.

In het tweede kwartiel van het semester biedt de opleiding specifieke modules aan.

De deeltijddoelstelling kent een eigen rooster met een andere verdeling contacttijd-zelfstudie. De opleiding is gebaseerd op een balans tussen theorie en praktijk. Contact met medestudenten en docenten speelt hierbij een belangrijke rol. Door het delen van ervaringen met medestudenten verkrijgen studenten tevens inzicht in andere organisaties in het werkveld. Dit vraagt om een actieve inbreng van de studenten tijdens de lessen.

Interactie en kennisuitwisseling gaat via de digitale leeromgeving. De student plaatst een opdracht of vraag op "blackboard", geeft een toelichting en ontvangt feedback van medestudenten en docenten. De theorie die in de modules aangeboden wordt, kan direct toegepast worden in de praktijk.

De praktijkopdrachten, die veelal in de eigen organisatie worden uitgevoerd, vormen een essentieel onderdeel van de deeltijd opleiding. Deeltijdstudenten moeten werkzaam zijn in het werkveld om te worden toegelaten. Op de lesavonden licht de docent de praktijkopdracht toe en bespreekt deelopdrachten. Aan het begin van de module bepaalt de docent of de eigen organisatie van een student voldoet aan de vereiste context voor de praktijkopdracht. Indien de eigen organisatie niet aan de gestelde eisen voldoet, dient de student de opdracht uit te voeren op basis van een case.

In bijlage III-B is een overzicht van het volledige deeltijdcurriculum met de indeling van de modules opgenomen.

Samenhang en actualiteit

Samenhang

De opleiding kent drie fasen: Propedeuse, Hoofdfase 1 en Hoofdfase 2, waarbij het leerplan concentrisch is opgezet: alle eindcompetenties worden in elke fase van de opleiding minstens 1 keer getoetst. Dit betekent dat studenten per fase eenzelfde competentie op een hoger niveau leren beheersen, telkens in een andere context; aldus ontstaat verticale samenhang. Elke fase kent zijn eigen doelen en complexiteitsniveau wat betreft de opdrachten en de toets. De leertaken en opdrachten nemen in complexiteit toe wat betreft omgang met onzekerheid, hoeveelheid relevante informatie, aard van de begeleiding en mate van voorgestructureerdheid.

Buitenschools onderwijs is volgens de opleiding een werkvorm in dienst van het ontwikkelen van de competenties. Buitenschools onderwijs vindt plaats in door de opleiding bepaalde onderdelen van het werkveld:

- Propedeuse: brancheoriëntatie, studiereis en evenementenorganisatie;
- Hoofdfase 1: stage-1, studiereis en evenementenmanagement;
- Hoofdfase 2: managementstage, studiereis en thesis.

Deeltijdstudenten kunnen voor sommige onderdelen vrijstelling aanvragen (zie *bijzondere trajecten* van deze standaard)

Om blijvende samenhang in het curriculum te borgen, heeft de opleiding een CCC-dashboard (competenties, content en context) ontwikkeld. Op basis daarvan voert de curriculumcommissie jaarlijks een integrale check op het curriculum uit en formuleert eventuele verbeter- en implementatievoorstellen. Zo gaat de opleiding vanaf volgend studiejaar de modules Responsible Tourism en Travel Technology aanbieden.

Actualiteit

De opleiding betreft de stakeholders bij het actueel houden van het programma: naast de bevindingen van docenten die intensieve contacten met het werkveld hebben, spelen ook de beroepenveldcommissie, het kenniscentrum en alumni een rol van betekenis.

De beroepenveldcommissie heeft de afgelopen jaren onder andere de volgende aanbevelingen gedaan:

- Houd rekening met praktische aspecten (bijv. hoogseizoen vs. naseizoen) die een rol kunnen spelen bij een student die in zijn eerste jaar een Werkveldoriëntatie wil doen in een bepaald T&R bedrijf (2009);
- Besteed aandacht aan voldoende borging van de toenemende rol van ethiek en Maatschappelijk verantwoord Ondernemen binnen de T&R branche in het curriculum (2011);
- Implementeer de toenemende rol van social media in de T&R branche in het curriculum (2011).

De laatste twee thema's moeten nog verder verwerkt worden. De opleiding heeft een werkgroep ethiek T&R ingesteld die samen met de lector Ethiek met concrete voorstellen rondom ethiek en T&R komt.

Via onderzoeken betreft de opleiding alumni bij het actueel houden van het programma.

Studenten en werkveld over de opleiding

In september 2011 heeft Saxion een Werkveldtevredenheidsonderzoek uit laten voeren, waaraan ook de opleiding HTRO heeft deelgenomen. Het werkveld is tevreden over het niveau van de opdrachten (7,7), de relevantie van de opdrachten (7,9) en de actualiteit (8,2). Alle scores uit enquêtes hebben een tienpuntsschaal (tenzij anders vermeld).

Studenten gaven (NSE 2012) de aansluiting van de inhoud van de opleiding bij actuele ontwikkelingen een 7,7; samenhang een 7,2.

Gesprekken van het panel met studenten, alumni en vertegenwoordigers van het werkveld leverden een gelijklopend beeld op.

Oordeel

Het panel is van mening, dat de opleiding zowel voor de voltijd- als voor de deeltijdvariant een evenwichtig curriculum ontworpen heeft. Het didactisch model van het opleiding, het 4C/ID model, integreert een groot aantal (leer)psychologische principes tot een wetenschappelijk verantwoorde methodiek voor het ontwerpen van oefentaken om een bepaalde complexe taak onder de knie te krijgen. Het panel vindt deze methode goed passen bij de eindtermen en constateert dat de uitgangspunten terugkomen in de realisatie van het curriculum. Het panel is van oordeel, dat de opleiding hierdoor de studenten goed faciliteert om de eindtermen te realiseren.

Door het aanbieden van specifieke en generieke modules ontwikkelt de opleiding zich, samen met de twee andere opleidingen van de academie, tot een brede bachelor. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling en hoopt dat deze lijn in de toekomst voortgezet wordt.

Het panel is van mening dat de opleiding een samenhangend programma aanbiedt, waarbij de opleiding de samenhang monitort en beoordeelt. Het panel vindt dat dit getuigt van een gedegen aanpak. Actualiteit en samenhang zijn volgens het panel in orde.

De positieve waardering van studenten, werkveld en alumni voor het curriculum en de samenhang en actualiteit daarvan vindt het panel een belangrijk gegeven.

Internationalisering

De opleiding legt eens in de vier jaar de visie op internationalisering vast in een beleidsnotitie. De opleiding heeft voor de periode 2008 – 2012 een aantal doelen voor internationalisering geformuleerd: het ontwerpen van een hoogwaardig Engelstalig vierjarig bachelorprogramma met een brede focus, het werven van een gediversifieerde groep internationale studenten, het ontwikkelen van sterke relaties met de internationale beroepspraktijk, het uitbreiden van het aantal partner hogescholen en universiteiten, het vergroten van het aantal inkomende en uitgaande exchange studenten en het stimuleren van teacher exchange, het ontwikkelen van een internationaal georiënteerde onderzoeksagenda, het versterken van het commitment aan internationalisering van medewerkers en studenten, het verhogen van de reputatie van de academie als internationale kennisinstelling en tenslotte het bieden van een gastvrije en uitdagende studieomgeving.

Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding de ambitieuze doelen uit de periode 2008 – 2012 grotendeels gerealiseerd heeft.

Voorbeelden van bereikte resultaten:

Er is een volledig Engelstalig bachelorprogramma ontwikkeld. De instroom is gestegen van 42 (2008) naar 234 (2012).

De relaties met de internationale beroepspraktijk zijn in de periode 2009-2012 door het toepassen van accountmanagement meer gekanaliseerd en verstevigd. Dit heeft er toe geleid dat er een breed palet van internationale stageadressen beschikbaar is.

In een aantal competenties is expliciet een internationale scope opgenomen.

Alle studenten doen in het propedeusejaar internationale ervaring op in de vorm van casestudies, gastsprekers en internationaal studiemateriaal. In de hoofdfase is voor alle studenten de verplichting ingevoerd om voor minstens 30 studiepunten buitenlandervaring op te doen door middel van stage, studie of onderzoek.

Zowel uit de documentatie als uit de gesprekken met management, docenten en studenten bleek duidelijk dat internationalisering geen losstaande activiteit is, maar verweven is met de competenties en de curriculumonderdelen. In alle modules neemt internationalisering een prominente plaats in.

Ook op andere fronten besteedt de opleiding aandacht aan internationalisering. De opleiding werkt samen met MPI (Meeting Professionals International), de meest bekende brancheorganisatie op het gebied van meetings en events. Studenten kunnen tijdens hun studie het internationaal gewaardeerde certificaat van MPI behalen. De MPI toets is extra curriculaire. De voorbereiding op de toets is ingebed in het onderwijs, namelijk in het semester Hospitality Business in International Events. De opleiding anticipeert speciaal op de opkomende markten in Azië. Hiervoor is het 'Asia Track' ontworpen.

De opleiding is lid van PATA (Pacific Asia Travel Association). In deze brancheorganisatie vindt kennisuitwisseling plaats over ontwikkelingen op het gebied van hospitality en toerisme.

Een buddysysteem, informatievoorziening en het bevorderen van informele contacten maken hier deel van uit. Zo zijn in 2011-2012 een Sinterklaasavond, een ice-skating workshop en 'Global Plaza in concert' georganiseerd. Op de eigen website van Global Plaza op intranet is voor studenten informatie te vinden en geven studenten hun mening over de activiteiten.

Een andere voorziening die door studenten gewaardeerd en gebruikt wordt is een overzicht van alle internationale contacten en studenten die internationale (buitenschoolse) activiteiten vervullen. Studenten kunnen deze faciliteit gebruiken om contacten te leggen of informatie in te winnen over stageplaatsen of -bedrijven over de gehele wereld.

De opleiding wil in de nabije toekomst meer docenten uitwisselen met buitenlandse opleidingen. Ook werkt de opleiding mee aan internationalisering van de onderzoeksagenda van het kenniscentrum zodat meer studenten in deze agenda kunnen participeren.

Oordeel

Het panel is van oordeel dat de opleiding de ambitieuze doelen op het vlak van internationalisering waar maakt met de mooie resultaten die ze heeft behaald.

De doelstelling voor de komende jaren vindt het panel ambitieus, uitdagend én realistisch. De opleiding ontwikkelt op verschillende fronten initiatieven en laat daardoor internationalisering leven. In het curriculum komt internationalisering veelvuldig aan bod en de mogelijkheden om daadwerkelijk op reis te gaan en internationale ervaring op te doen is ruimschoots voorhanden. Door deze integrale benadering wordt internationalisering 'als vanzelf' onderdeel van het handelen van studenten. Het panel waardeert deze aanpak. De manier waarop de opleiding de internationale relaties via accountmanagers vorm geeft vindt het panel een voorbeeld voor andere opleidingen.

Onderzoek

Onderzoek is volgens de opleiding nodig voor het goed kunnen onderbouwen van een advies én voor het beoordelen van (onderzoeks)rapportages. Studenten krijgen daarom naast onderzoekstheorie ook onderzoeksvaardigheden mee. Als resultaat wil de opleiding studenten een kritisch onderzoekende en ondernemende houding meegeven.

De opleiding streeft vervaechting van onderwijs en onderzoek na. In dat kader vindt de opleiding het belangrijk dat zowel studenten als docenten zich bekwamen op het gebied van onderzoeksmethoden.

HTRO-studenten volgen een curriculum met een leerlijn onderzoek die loopt vanaf de propedeuse tot en met de thesis. Zij verrichten hierbij kwantitatief en kwalitatief onderzoek voor opdrachtgevers in het werkveld. Ook buiten 'onderzoeksmodulen', voeren studenten onderzoeksprojecten uit. Zo doen studenten bij het semester Destination Development onderzoek naar de ontwikkeling van Zambia of Suriname als toeristische bestemming.

Een andere uitwerking van de vervaechting is de aandacht voor resultaten van actueel onderzoek en de participatie van docenten en studenten in de interne cursus Academic Writing & Presenting.

Naast de interne cursus onderzoeksmethoden houden docenten zich bezig met onderzoek, binnen het Kenniscentrum of in het kader van hun masteropleiding. De resultaten daarvan worden actief gedeeld. Zo is in 2010 gestart met een serie referaten door docent/onderzoekers. De opleiding wil docenten verder stimuleren om wetenschappelijke literatuur te benutten in het onderwijs en om zelf onderzoek te doen en onderzoeksresultaten te publiceren.

Het kenniscentrum speelt een belangrijke rol. Bijna de helft van het aantal thesisprojecten komt voort uit opdrachten van het kenniscentrum, gekoppeld aan gedefinieerde onderzoekslijnen. De lectoren zijn betrokken bij de probleemstelling en de eerste uitwerking (zie ook standaard 3, beoordeling eindwerkstukken).

De opleiding heeft twee doelen geformuleerd voor onderzoek. Ten eerste wil de opleiding studenten leren om (meer) evidence based te werken. Daarnaast wil de opleiding het draagvlak in het werkveld voor evidence based werken vergroten.

Oordeel

Het panel is van mening dat de onderzoeksleerlijn stevig gefundeerd is. Door niet alleen studenten maar ook docenten te bekwamen in onderzoeksvaardigheden en onderzoek in meerdere modules terug te laten komen brengt de opleiding onderzoeksvaardigheden grondig aan. Dat de opleiding docenten stimuleert om zelf onderzoek te doen helpt hierbij.

Het panel is positief over de samenwerking met het kenniscentrum én over de vervlechting van onderzoek en onderwijs. De ambities die de opleiding ten aanzien van onderzoek heeft, waardeert het panel. De twee nieuwe doelen, die de opleiding ten aanzien van onderzoek geformuleerd heeft, vindt het panel realistisch en interessant.

Instroom

Aan het begin van de propedeuse is er een introductieprogramma waarbij studenten meteen in de positie van aankomend beroepsbeoefenaar worden geplaatst.

Door gesprekken met alumni, fieldtrips en allerlei opdrachten maken studenten intensief kennis met het werkveld. De hospitality performance staat centraal in deze introductie, waardoor studenten vanaf de eerste dag kennismaken met de eisen die een gastvrije omgeving stelt aan houding en gedrag. Ook maken studenten bij de start een verplichte diagnostische taal- en rekentoets. Uitgangspunt is dat de studenten zelf verantwoordelijk zijn voor het wegwerken van eventuele deficiënties. Dit kunnen ze bijvoorbeeld doen door workshops te volgen bij de Saxion Taalwinkel of door gebruik te maken van de digitale remediale ondersteuning die wordt aangeboden via de digitale leeromgeving Blackboard. Met de diagnostische toetsen krijgen de studenten inzicht in hoeverre ze in principe in staat zijn de latere toetsen 'Doelgroepgericht schrijven' en 'Bedrijfseconomie' met goed gevolg af te leggen.

De activiteiten voor oriëntatie en kennismaking voor de Engelstalige variant zijn uit praktische overwegingen anders ingericht. De opleiding nodigt aanmelders uit zich aan te melden op facebook en plaatst wekelijks korte berichtjes over diverse onderwerpen. Zodra de aanmelding definitief is, ontvangt de student een mail met een informatiepakket.

De kennismakingsgesprekken voor de internationale studenten vinden vanwege de reisafstand plaats in de introductieweek. Voorafgaand aan de start van de studie kunnen zij een summercourse volgen. Deze cursus bevat naast Engels, een toelichting op de Nederlandse samenleving en het Nederlandse onderwijs.

Voor studenten van de Engelstalige studieroute geldt dat een voldoende voor de toetsen van de module 'Business English' vereist is om een positief studieadvies te krijgen. Gezien het resultaat van de diagnostische taaltoets (geen voldoende) zijn in 2011-2012 extra lessen Engels aangeboden aan deze studenten.

De opleiding streeft naar een verdeling van de internationale instroom van maximaal 20 % Nederlandse en 50 % Duitse instroom, de overige instroom komt vooral uit andere EU-landen. De Nederlandse instroom heeft het maximum nog nooit bereikt. "Oorzaak is waarschijnlijk de angst voor het Engels" meent het management. Studenten bevestigden deze uitspraak.

De deeltijdopleiding kent een intakeprocedure waarbij de student na aanmelding uitgenodigd wordt voor een intakegesprek. Tijdens de intake met de coördinator van de deeltijdopleiding beoordeelt deze of de student, zijn huidige functie en zijn werkomgeving voldoen aan de criteria. Het panel heeft enkele beoordelingen gezien en concludeert dat de opleiding beoordelingen degelijk uitvoert.

Studieloopbaan begeleiding

Elke student krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er) toegewezen die hem gedurende de hele studietijd begeleidt. De student maakt kennis met de SLB'er voorafgaand aan de start van de studie. Elke student wordt vier keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek, steeds op momenten waarop keuzes gemaakt moeten worden. Het digitaal studiecontract en portfolio worden hierbij ter ondersteuning gebruikt.

Daarnaast geeft de SLB'er in het eerste jaar de module Professionele Ontwikkeling. De student beantwoordt twee vragen: "Pas ik bij het hospitality werkveld?" en "Heb ik de juiste studievaardigheden om de studie succesvol te kunnen afronden?". De antwoorden vormen de basis voor de verdere begeleiding.

SLB'ers worden getraind in coachende vaardigheden. De teammanager van het Bedrijfsbureau en de opleiding zorgen ervoor dat SLB'ers steeds actueel worden geïnformeerd over regels en procedures.

De opleiding heeft in de voltijdvariant een uitval in de propedeuse van gemiddeld 25%. Dit is gelijk aan het maximale percentage wat Saxion acceptabel vindt. Het rendement van de hoofdfase is gemiddeld 74%. Vanwege de kleine aantallen zijn er geen representatieve rendementscijfers van de deeltijd.

Bijzondere trajecten

Studenten kunnen deelnemen aan de Honoursprogramma's van Saxion; op dit moment is één studente bezig met het programma 'Talents for Natural Leadership' dat in totaal 3 jaar duurt. De academie wil meer vwo-instroom. In september 2012 is daarom het Academic Hospitality Programme gestart. Dit is een versnelde en verzwaarde 3-jarige route voor vwo-instroom. Studenten volgen overdag het reguliere HTRO-programma en in de avonden extra modules waardoor ze kunnen versnellen. Dat betekent dat ze de bachelor in 3 jaar kunnen behalen en in 1 jaar met een master kunnen aanvullen. Hiervoor zijn afspraken met verschillende universiteiten in binnen – en buitenland gemaakt. Het panel heeft tijdens de audit het management gevraagd of er voldoende belangstelling bestaat voor dit traject en werd door het antwoord niet geheel overtuigd. Het panel vraagt zich af of de inspanning en opbrengst in balans zijn. Deeltijdstudenten volgen hetzelfde programma als voltijdstudenten maar kunnen op basis van werkervaring vrijstelling aanvragen voor stage 1 en de minor managementstage. Hierdoor kan de studieduur met een jaar verkort worden. De examencommissie verleent de vrijstellingen.

Oordeel

Het panel is van mening dat de opleiding voldoende aandacht voor de instroom heeft. De studieloopbaanbegeleiding is volgens het panel wat percentage betreft in orde. De daling van de studenttevredenheid over de begeleiding vindt het panel een punt van aandacht voor de opleiding. De waardering is voldoende, maar de dalende tendens (0,6 punten gedaald) verdient aandacht. Het panel merkt nog op dat de daling van de studenttevredenheid op dit punt groter is dan de gemiddelde daling over de gehele lijn. Het panel adviseert de opleiding om nader onderzoek te doen naar de oorzaken van de gedaalde studenttevredenheid voor begeleiding en waar nodig verbetermaatregelen te nemen. Wat de bijzondere trajecten betreft stemt het panel in met de manier waarop de verkorting van het deeltijdtraject vormgegeven is. De criteria voor vrijstellingen zijn duidelijk geformuleerd en de motivatie die het panel gezien heeft is helder.

Docenten

De opleiding stelt dat actueel onderwijs vraagt om personeel dat constant zijn kennis op peil houdt en in directe dialoog met de beroepspraktijk staat. Bij de werving van personeel vormt relevante (internationale) werkervaring een belangrijk criterium. Het panel heeft de inventarisatie van de opleiding bestudeerd en komt tot de conclusie dat het personeel over voldoende relevante (internationale) werkervaring en expertise beschikt. De gesprekken van het panel met de docenten bevestigden deze conclusie.

Om er zeker van te zijn dat docenten ook in de toekomst over de gewenste kwaliteiten beschikken, heeft de opleiding de kwaliteiten van medewerkers inzichtelijk gemaakt en gespiegeld aan de ontwikkelingen in de branche. Via scholing en aannamebeleid zorgt de opleiding ervoor dat beschikbare kwaliteiten en gewenste kwaliteiten overeenkomen.

Op basis van het personeelsplan en de resultaten van de gesprekscyclus, inventariseert de opleiding jaarlijks de scholingsbehoefte. Binnen de gesprekscyclus geven medewerkers aan welke scholingsbehoefte zij hebben. Daarnaast sturen de teammanagers scholing in de richting die noodzakelijk is.

De opleiding streeft naar een hoger percentage masteropgeleiden, mede gezien de strategische agenda van Saxion. De opleiding wil dat 79% van de docenten in 2016 een master heeft. Nu heeft 61% van de docenten HTRO/TM een masteropleiding. Ook wil de opleiding meer gepromoveerde docenten.

In gesprek met de docenten heeft het panel gevraagd wat de meerwaarde van scholings- en promotietrajecten voor de opleiding is. Soms worden deze trajecten alleen in gang gezet om te voldoen aan de streefcijfers van bijvoorbeeld een College van Bestuur.

Docenten konden de meerwaarde direct benoemen. Zo stelde een docent: "Ik promoveer op aanspreekvormen in het Spaans. De achterliggende vraag is: Wat is de relatie tussen taalgebruik en gastvrijheid?" Een tweede docent promoveert op de relatie tussen onderwijsvormen en de uitkomsten van het onderzoek binnen het project 'Hospitality, Brains & Learning' (zie ook onderwijskundig model van deze standaard).

Binnen de formatie heeft de opleiding te maken met een flexibele schil van ongeveer 10%. De opleiding kan daardoor diensten derden of gastdocenten inhuren. Deze (tijdelijke) docenten zijn altijd afkomstig uit de beroepspraktijk en beschikken over relevante (internationale) ervaring. Zij delen deze ervaring niet alleen met de studenten maar ook met de docenten.

De docent-student ratio van de opleiding HTRO is in de eerste drie jaren 24 en in het vierde jaar 28. Indien in deze ratio de inzet van studentassistenten en instructeurs bij werkcolleges (18 studenten) en consulten in het communicatie- en evenementenonderwijs meegeteld wordt, komt de ratio uit op 1:24.

In gesprek met het management kwam naar voren dat de veranderingen in het beoordelen van de eindwerkstukken (zie standaard 3) hebben geleid tot verhoging van de werkdruk. "De opleiding heeft op korte termijn een slag moeten maken in de opzet en beoordeling van de thesis. De verbetering is op academieniveau opgepakt en heeft ook geleid tot meer openheid, waarin docenten elkaar om feedback vragen". Docenten bevestigden deze bevinding.

Docenten krijgen in de NSE 2013 voor de inhoudelijke deskundigheid en de kennis van de beroepspraktijk een score van respectievelijk 7.0 en 7.6. Gesprekken met studenten tijdens de audit leverden een zelfde beeld op; studenten zijn tevreden over de docenten.

Oordeel

Het personeel van de opleiding is enthousiast en competent. Het panel baseert deze bevinding op het overzicht van de opleiding en de gesprekken die het panel gevoerd heeft met de docenten. Het panel constateert dat de opleiding goed zicht heeft op de kennis en kunde van de docenten. De afstemming op de toekomstige benodigdheden op dat vlak loopt soepel. Het panel heeft waardering voor de goede synergie tussen scholings- en promotietrajecten en de ambities van de opleiding. De structurele inzet van gastdocenten en de overdracht van kennis van ontwikkelingen in het beroepenveld ziet het panel als een andere vorm van synergie.

De waardering van studenten voor docenten is voldoende. De extra begeleiding door studentassistenten en instructeurs vindt het panel een goed initiatief.

Voorzieningen

Saxion verzorgt centraal de faciliteiten voor de opleiding en ziet erop toe dat ze voldoen aan de eisen die ze daarvoor stelt. De HTRO-opleiding heeft in beperkte mate specifieke wensen voor onderwijsfaciliteiten. Het betreft hier met name het aantal ICT-werkplekken voor studenten, ook binnen leslokalen.

Voor de opleiding is een collectieprofiel opgesteld van literatuur die relevant is voor studenten en docenten. De bibliotheek van Saxion vult deze collectie continu aan en houdt, in overleg met de teammanager HTRO, de collectie actueel. Voor studenten zijn verschillende wetenschappelijke online databanken beschikbaar zoals EBSCO Academic Search, Hospitality and Tourism Complete en NRIT Media.

Specifiek voor de academie HBS geldt dat alle studenten moeten beschikken over een speciaal HBS-kostuum. Studenten dragen het kostuum bij alle academiebrede evenementen en andere onderwijsactiviteiten waarbij externen betrokken zijn. Uit de NSE 2013 blijkt dat studenten tevreden zijn over de faciliteiten en informatievoorziening op twee punten na: de beschikbaarheid van werkplekken (waardering: 5,5) en het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen (waardering: 5,7).

In het gesprek tussen het panel en studenten kwam naar voren dat de ontevredenheid van studenten wat de werkplekken betreft vooral te maken heeft met de beschikbaarheid van computerfaciliteiten. Dit laatste werd door studenten als een knelpunt gezien. Het management is van dit knelpunt op de hoogte en spant zich in voor de realisering van meer werkplekken met een computervoorziening; vooralsnog heeft dit niet het gewenste resultaat gehad.

Oordeel

Het panel vindt dat de opleiding de voorzieningen op een voldoende niveau realiseert. Naast het hele scala aan voorzieningen dat (ruim) voldoende is (bijvoorbeeld leslokalen, ICT-voorzieningen, mediatheek of catering) zijn er twee zaken die verbetering behoeven. De beschikbaarheid van werkplekken en het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen. Op het eerste punt heeft de opleiding een geringe invloed; het tweede punt kan de opleiding op eigen kracht realiseren. Het panel heeft waardering voor het vele werk dat door de opleiding op het gebied van het beoordelen van de eindwerkstukken gedaan is maar stelt ook dat de opleiding afspraken over beoordelingstermijnen na moet komen.

Weging en Oordeel: goed

De opleiding laat bij standaard 2, de onderwijsleeromgeving, zien dat ze ambitie heeft en deze ambitie waarmaakt. Het panel vindt het didactisch model (4C/ID) goed passen bij de eindtermen en constateert dat de uitgangspunten terugkomen in de realisatie van het curriculum. Het panel is van oordeel dat de opleiding hierdoor de studenten goed faciliteert om de eindtermen te realiseren. Het panel is gecharmeerd van de gedegen aanpak van internationalisering en de verwevenheid daarvan met het curriculum. De resultaten die tot nu toe geboekt zijn, vindt het panel prima en de ambities voor de toekomst op dit vlak beoordeelt het panel als uitdagend én realistisch. De vervlechting van onderwijs en onderzoek, het enthousiaste en kundige docententeam en de manier waarop de opleiding scholings- en promotietrajecten afstemt met de ambities beoordeelt het panel als goed. De inzet van extra begeleiding via studentassistenten en instructeurs vindt het panel een goed initiatief. Het panel komt hiermee tot het oordeel goed.

Aandachtspunten

Het panel heeft drie aandachtspunten geformuleerd: de afgenomen studentwaardering voor begeleiding, de beschikbaarheid van werkplekken en het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen. Het eerste punt vindt het panel, gezien de goede doorstroomcijfers, wel een punt van aandacht maar geen zwaarwegend punt. Mede door de extra inzet van studentassistenten en instructeurs verwacht de opleiding dat de studenttevredenheid weer toeneemt. Op het tweede punt spant de opleiding zich in maar heeft ze beperkte invloed en daarom rekent het panel dit de opleiding niet zwaar aan. Het derde punt heeft de opleiding zelf geconstateerd en kan dit relatief eenvoudig rechtzetten.

De zaken die aandacht behoeven, hebben een veel lager gewicht de hoofdzaken waarop het panel het oordeel goed baseert.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Examen- en toetscommissie

Examencommissie

De examencommissie heeft haar beleid, de werkwijze en de organisatie vastgelegd. De leden van de examencommissie ontvangen jaarlijks een benoemingsbrief, waarin de directeur van de academie de onafhankelijke positie van de examencommissie onderschrijft en ondersteunt met faciliteiten. De samenstelling van de examencommissie is divers. De leden hebben elk hun eigen achtergrond en expertise zoals die staan beschreven in de profielschetsen van de leden, wat ook geldt voor de toetscommissie. De examencommissie heeft één extern lid.

De examencommissie heeft de feedback van het visitatiepanel voor de opleiding Hoger Hotelonderwijs (HHO) uit 2012 ter harte genomen. Het visitatiepanel HHO motiveerde de onvoldoende voor standaard 3 onder andere door: "Het panel bepleit een sterkere rol voor de examencommissie als hoeder van het systeem van toetsen en beoordelen. Het jaarverslag van de commissie bevat nog hoofdzakelijk een opsomming van instrumentele bezigheden en is te weinig georiënteerd op de kwalitatieve uitkomsten van het uitgezette toetsbeleid. Ook had de examencommissie zich ten tijde van de initiële audit in maart 2012 als commissie nog geen eigenstandig oordeel gevormd over de eindwerkstukken, hetgeen zij in haar rol van 'waakhond' wel dient te doen".

De huidige werkwijze van de examencommissie is als volgt:

- 1) De examencommissie controleert of een student die het thesissemester wil beginnen, voldoende studiepunten (minimaal 76 %) heeft behaald om toegang te krijgen.
- 2) Examinatoren zijn geregistreerd in het register van examinatoren. Zij dienen eveneens aan eisen te voldoen. De examencommissie ziet hierop toe.
 - Eerste examinatoren worden geselecteerd op inhoudelijke expertise die relevant is voor het vraagstuk.
 - Een deel van de beoordeling van de thesis geschiedt door de opdrachtgever. Deze opdrachtgever moet hiertoe competent worden geacht door de thesiscommissie, door middel van de informatie uit het thesis proposal.
 - Examinatoren worden cursussen Engels, Onderzoek en Finance for Non-financials aangeboden. De examencommissie inventariseert wie welke cursus heeft gevolgd en stuurt aan op deelname, in overleg met het management. Ook stimuleert de opleiding examinatoren hun master (of PhD) te behalen.
- 3) De examencommissie is verantwoordelijk voor een steekproef van beoordeelde thesiswerkstukken, waarbij de theses opnieuw worden beoordeeld door leden van de thesiscommissie. Op deze manier kan een kwalitatieve analyse worden gemaakt van de beoordelingen. De examencommissie ziet toe op het proces, stelt zich op de hoogte van de uitkomst ervan en handelt naar signalen.
- 4) De examencommissie vraagt de toetscommissie of de thesiscommissie om een kwantitatieve analyse van de beoordelingen, met het oog op het kunnen vaststellen van betrouwbaarheid en validiteit. Zij stelt zich op de hoogte van de uitkomst ervan en handelt naar signalen.
- 5) De examencommissie stimuleert en bewaakt een professionele cultuur, waarin we elkaar durven aanspreken op gemaakte afspraken en elkaar durven te vragen om hulp of advies. Vertrouwen in elkaars professionaliteit staat niet op gespannen voet met het controleren van het naleven van afspraken.

In het gesprek van het panel met de examencommissie kwam naar voren dat de uitkomst van de visitatie ook heeft geleid tot een andere relatie tussen examencommissie en de examinatoren. "Een aantal jaren geleden vonden examinatoren het (nogal eens) vervelend als de examencommissie zich met de gang van zaken bemoeide. Nu komen examinatoren regelmatig uit eigen beweging om toetsing of feedback vragen".

Toetscommissie

De examencommissie heeft het toezicht op de kwaliteit van toetsen gemandateerd aan de academiebrede toetscommissie. De toetscommissie bestaat uit vier door Cito gecertificeerde leden, die als taak hebben toetsen vooraf op hun kwaliteit te beoordelen. De beoordeling gebeurt aan de hand van een checklist gebaseerd op Cito-uitgangspunten en is bruikbaar voor alle toetsvormen (dus niet alleen voor schriftelijke toetsen). De screening van de toetsen vindt plaats voordat een toets voor de eerste keer wordt afgenomen en leidt tot een oordeel. Het oordeel heeft drie uitkomsten: groen, oranje of rood. Groene en oranje toetsen kunnen doorgaan, maar een rode toets mag niet worden afgenomen.

De screening heeft in het begin geleid tot relatief veel rode uitkomsten. De opleiding concludeerde dat er bij een aantal docenten op het gebied van constructie van toetsen verdere scholing en begeleiding zinvol was en heeft in de afgelopen studiejaar docenten door het Cito laten scholen en certificeren. Inmiddels is het aantal rode uitkomsten sterk afgenomen.

Oordeel

Het panel heeft geconstateerd dat zowel de examencommissie als examinatoren gegroeid zijn in hun rol. De examencommissie voert professioneel haar rol als wakend oog uit waarbij zij niet alleen nagaat of alles procedureel correct verloopt maar ook controleert of het gerealiseerd niveau voldoende is. Zowel de examencommissie als de examinatoren maakten een deskundige en zelfbewuste indruk op het panel. De toetscommissie voert volgens het panel haar taken bekwaam uit.

Toetsen en eindwerkstukken

Toetsen

Het beoordelingskader voor toetsing wordt gevormd door de tien opleidingscompetenties. Deze competenties zijn gekoppeld aan een specifieke beroepssituatie (context) en aan de kennis die nodig is om competent te kunnen handelen (content): de 3 C's. De competenties zijn verder uitgewerkt in context en kenmerkende taken met prestatie-indicatoren en beoordelingsschalen. Hiermee legt de opleiding een expliciete relatie tussen competenties en toetsing. De uitwerking van prestatie-indicatoren naar concrete beoordelingsschalen en het gebruik daarvan in beoordelingsformulieren vergroot intersubjectiviteit en betrouwbaarheid.

In het kader van de gekozen concentrische vormgeving van het leerplan toetst de opleiding de tien competenties in alle fasen (P, HF1, HF2). Doordat de opleiding competenties in steeds andere combinaties en in een andere context aanbiedt en toetst, ontwikkelt de student een integrale beheersing van de competenties.

De keuze voor een toetsvorm wordt in belangrijke mate bepaald door het gewenste Millerniveau (knows, knows how, shows how of does). Daarnaast werkt de opleiding in alle fasen met een mix van toetsvormen. Zo gebruikt de opleiding toetsen met open vragen, opdrachten, verantwoording van leeractiviteiten via portfolio's of meerkeuzevragen.

Het panel heeft een aantal toetsen en opdrachten, verdeeld over de verschillende fasen, beoordeeld. Het panel constateert dat de toetsen van goed niveau zijn en dat de aandacht vanuit de opleiding voor validiteit en betrouwbaarheid duidelijk te merken is.

Zowel de manier waarop de beoordeling tot stand komt als de feedback vindt het panel duidelijk.

Beoordeling eindwerkstukken

Het eindwerkstuk (thesis) is gepositioneerd in het afsluitende semester van de opleiding, het thesissemaster. Het thesissemaster resulteert in een individueel en zelfstandig geschreven onderzoeks- en adviesrapport, in antwoord op een strategisch managementvraagstuk van een opdrachtgever. Het semester kent drie stappen en twee toetsen.

1. Voor een externe opdrachtgever uit het hospitalitywerkveld formuleert de student het managementvraagstuk en de onderzoeks- en adviesactiviteiten die hij zal ondernemen om dit vraagstuk te beantwoorden.
2. Vervolgens schrijft de student een thesisvoorstel. Dit voorstel is een plan van aanpak waarin de student het initiële thesisvoorstel, en met name de onderzoeksopzet, uitwerkt. In de toets "Thesis proposal defence" verdedigt de student zijn voorstel.
3. In antwoord op het managementvraagstuk schrijft de student individueel een onderzoeks- en adviesrapport: de toets Thesis. In de thesis toont de student aan in hoeverre hij in staat is de rol van junior-onderzoeker en de rol van junior-adviseur aan te nemen.
4. Twee examinatoren komen zelfstandig tot een oordeel en stellen in overleg de eindbeoordeling vast.

De beide thesistoetsen worden beoordeeld aan de hand van de beoordelingscriteria uit de beoordelingsformulieren. Examinatoren vullen aan de hand van deze criteria een gefundeerd oordeel over het eindniveau van de student. Naleving van de uitgebreide instructie voor examinatoren en deelname aan thesisintervisies borgen de intersubjectiviteit van het oordeel. De examinerator controleert thesiswerkstukken op plagiaat met software van Safe Assign. De criteria zijn onder andere getoetst aan de beroepsopleidingsprofielen en het toetsingskader van de NVAO. Het eindniveau wordt geborgd door de examencommissie.

De eindtermen zijn voor elke thesis dezelfde, maar uiteraard vraagt de beoordeling van een thesis ook maatwerk. Maatwerk betekent dat die competenties, context en content, die relevant zijn voor de opdracht, de inhoud van de thesis bepalen, en daarmee ook de inhoud van de beoordeling. De complexiteit en authenticiteit van de thesisopdracht vragen om een deskundige én integrale beoordeling, waarbij ook de opdrachtgever is betrokken.

Oordeel werkveld eindniveau

De opleiding heeft aan de beroepenveldcommissie in juni 2012 gevraagd een aselechte steekproef uit de afstudeerverslagen te doen en deze verslagen te beoordelen. De beroepenveldcommissie geeft onder andere aan dat er niet altijd een goede balans is tussen theorie, onderzoek en het advies. Er ligt in de optiek van de beroepenveldcommissie teveel nadruk op het onderzoek, waardoor de praktische adviezen voor de opdrachtgever soms onder de maat blijven. Daarnaast vraagt de commissie aandacht voor spel- en taalfouten.

In het gesprek van het panel met werkveldvertegenwoordigers en alumni kwam duidelijk naar voren dat de opleiding de laatste jaren een duidelijk verbeterslag gemaakt heeft op het gebied van onderzoek en afstuderen. Een alumna stelde: "Wat studenten nu krijgen heb ik pas later in Wageningen (bij mijn masteropleiding) gehad." Een lid van de beroepenveldcommissie stelt dat er naast discussies over ontwikkelingen in de branche en de eindtermen de beroepenveldcommissie de afgelopen jaren veel geïnvesteerd heeft in het opzetten van het onderzoekshuis. "Maar ook de branche moet zich meer bewust worden van het belang van onderzoek. Waar men vroeger capaciteit inkocht en deze vermarktte is nu onderzoek nodig naar trends en ontwikkelingen om de consument op maat te bedienen. Afgestudeerde studenten van deze opleiding passen prima in deze ontwikkeling".

Ook uit het werkveldtevredenheidsonderzoek (2011) blijkt de tevredenheid van het werkveld over het eindniveau.

Oordeel panel eindwerkstukken

Het panel heeft conform de regels van de NVAO twintig eindwerkstukken, inclusief beoordeling door de opleiding, geselecteerd en beoordeeld. Het panel komt tot de volgende conclusies. Het eindniveau van de scripties is passend bij een hbo-bachelor opleiding en strookt met de gewenste output volgens de competentiematrix van de opleiding.

De beoordeling is gestructureerd en consistent en is door de motivatie van de examinatoren op het beoordelingsformulier goed te volgen. Verschillen in niveau van de eindwerkstukken kwamen in de beoordeling goed naar voren. Het panel was het in alle twintig scripties eens met het oordeel van de examinatoren. De beoordeling is gedegen en transparant.

Het panel constateert dat het gerealiseerd eindniveau passend is bij het hbo-bachelor niveau én bij de opleidingscompetenties. De onderwerpen van de eindwerkstukken vond het panel passend bij het niveau én passend bij een adviesopdracht. Het panel spreekt zijn waardering uit over de keuze van de onderwerpen. Ook constateert het panel dat de keuze voor een afstudeeropdracht met als doel een op onderzoek gebaseerd advies te geven, zeer passend is bij de doelstelling van de opleiding om kritische professionals, die evidence based werken, af te leveren.

Het panel heeft een paar opmerkingen.

Ten aanzien van de competentie 'Beleid ontwikkelen' (eigen visie) zou er tijdens het afstuderen meer ruimte moeten zijn om het zogenaamde 'strategisch managementprobleem' van de opdrachtgever uit te leggen om zo tot de kern van de probleemstelling te komen en mogelijke andere oplossingsrichtingen te genereren. De adviezen die het panel gezien heeft zijn goed onderbouwd en bruikbaar, maar zijn meer tactisch dan strategisch van aard.

Consumenten(ontwikkelingen) en concurrentieanalyses zijn in sommige van de beoordeelde scripties onderbelicht, terwijl dit sterke drijvers zijn. Het panel wil graag de toepassing van 'eigentijdse' modellen en theorieën met betrekking tot consumenten/doelgroepen en concurrentievraagstukken verder gestimuleerd zien.

In vrijwel alle scripties was veel aandacht voor onderzoeksmethodieken en -uitvoering evenals de PDCA-cyclus van de organisatie. Het panel vond dat de balans tussen aandacht voor onderzoeksmethodiek enerzijds en inhoud, context en analyse én aanbevelingen anderzijds evenwichtiger moet.

Innovatie en onderzoek zijn expliciet toegevoegd als onderdeel van de competenties. Het panel vond onderzoek duidelijk zichtbaar; zowel in scripties als beoordeling. Innovatie blijft in de beoordeelde scripties vooralsnog wat onderbelicht. Ook het kritisch gehalte van zowel de eindwerkstukken als de reflectie van de student kan versterkt worden.

De beoordeling via het beoordelingsformulier is uitgebreid en transparant maar kan door de vastgelegde weging van onderdelen soms tot een rigide oordeel leiden. Het panel heeft er, gezien de uitkomst van de audit van de opleiding Hoger Hotelonderwijs, begrip voor dat de beoordeling nu strak genormeerd en vastgelegd is. Het panel merkt op dat de slinger wellicht iets te ver doorgesloten kan zijn en adviseert de opleiding om in gevallen, waarin het meer integrale en intuïtieve oordeel van een examiner niet strookt met de beoordeling via het formulier, in samenspraak met de examencommissie een definitief oordeel te vellen. Het timmermansoog van de expert is soms nauwkeuriger dan de meetlat.

Tijdens de gesprekken van het panel met de examinatoren/examencommissie kwam naar voren dat elke examiner eerst eigenstandig tot een oordeel komt en daarna, in samenspraak met de andere examiner, tot een eindoordeel komt. De examencommissie bewaart de eerste oordelen op dit moment niet. Het panel adviseert de opleiding om deze eerste oordelen wel te bewaren en te onderzoeken, om zo meer inzicht in het beoordelingsproces van examinatoren te krijgen.

Weging en Oordeel: voldoende

Het panel constateert dat de opleiding het afgelopen jaar veel werk verzet heeft op het gebied van toetsen en beoordelen van het eindwerkstuk. De toetsing vindt het panel verantwoord en gedegen; de manier waarop examinatoren het eindwerkstuk beoordelen is degelijk en transparant, waarbij de eindcompetenties duidelijk herkenbaar zijn in de eindwerkstukken. De examencommissie functioneert als wakend oog en vervult deze rol met verve. Het panel heeft waardering voor de keuze van de onderwerpen van de afstudeeropdrachten. De onderwerpen zijn van goed niveau én passend bij een adviesopdracht. De keuze voor een afstudeeropdracht met als doel een op onderzoek gebaseerd advies te geven, sluit goed aan bij de doelstelling van de opleiding om kritische professionals, die evidence based werken, af te leveren. Dit zijn allemaal belangrijke punten voor het panel.

Het panel heeft een paar punten van aandacht geformuleerd. In de beginfase zou de student meer inspanning moeten verrichten om de kern van het probleem te raken en daardoor mogelijke alternatieve oplossingsrichtingen te genereren. Bij de adviezen die het panel gezien heeft, was deze aanpak minder ontwikkeld waardoor adviezen meer tactisch dan strategisch van aard waren. Een tweede punt is het kritisch gehalte van zowel de eindwerkstukken als de reflectie van de student. Het panel oordeelt dat de kritische component versterkt moet worden.

Als derde punt vindt het panel dat de balans tussen aandacht voor onderzoeksmethodiek enerzijds en inhoud, context en analyse én aanbevelingen anderzijds beter moet. Als laatste merkt het panel op dat in de beoordeelde eindwerkstukken de beoogde innovatieve aspecten wat onderbelicht blijven.

Het panel is van oordeel dat de beoordeling via het beoordelingsformulier uitgebreid en transparant is maar door de vastgelegde weging van onderdelen soms tot een rigide oordeel kan leiden.

De argumenten wegend concludeert het panel dat er veel positieve zaken zijn en er geen majeure bijstellingen gedaan moeten worden. De kanttekeningen die het panel maakt hebben betrekking op zaken van minder gewicht; de hoofdzaken zijn in orde. Het panel komt hiermee op een voldoende voor deze standaard.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs van hogeschool Saxion, gevestigd te Deventer, een opleiding aanbiedt die voldoet aan de eisen van het accreditatiekader. Het panel beoordeelt de standaarden 1 en 2 met een goed en 3 met een voldoende. Conform de beslisregels van de NVAO geeft het panel als eindoordeel een voldoende.

6. AANBEVELINGEN

Aanbevelingen

1. Het panel adviseert de opleiding om nader onderzoek te doen naar de oorzaken van de gedaalde studenttevredenheid betreffende studiebegeleiding en waar nodig verbetermaatregelen te nemen.
2. Het panel adviseert de opleiding om in gevallen, waarin het meer integrale en intuïtieve oordeel van een examinerator niet strookt met de beoordeling via het beoordelingsformulier, in samenspraak met de examencommissie een definitief oordeel te vellen.
3. Het panel adviseert de opleiding om deze eerste oordelen wel te bewaren en te onderzoeken, om zo meer inzicht in de performance van elke individuele examinerator te krijgen.
4. Het panel adviseert de opleiding om de kritische en innovatieve elementen van het eindwerkstuk te versterken.
5. Het panel adviseert de opleiding om een betere balans aan te brengen tussen de aandacht voor onderzoeksmethodiek enerzijds en inhoud, context en analyse én aanbevelingen anderzijds.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs Saxion Hogeschool voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	g
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	g
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	v
Algemeen eindoordeel	v

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs Saxion Hogeschool deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	g
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	g
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	v
Algemeen eindoordeel	v

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

1 Ontwikkelen van visie op trends in omgeving, ontwikkelingen, relaties, netwerken en ketens

- trendonderzoek
- onderzoeksontwerp
- concurrentieanalyse
- omgevingsanalyse
- marktonderzoek
- consumentensegmentatie
- SWOT
- scenarios analyse

2 Analyseren van financiële en juridische zaken, interne processen

- ondernemingsplan
- jaarverslag
- reiscapaciteit
- budgettering
- yieldmanagement
- revenue management
- forecasting
- financieringsplan
- contracting
- internationale wet- en regelgeving
 - aansprakelijkheid
 - verzekeringen
 - deregulering / mededinging
 - vergunningen
 - brancherichtlijnen / beroepscode
 - visarichtlijnen

3 Toepassen van HRM

- organisatie ontwikkeling
- personeelsplanning
- werving- en selectie
- arbeidsvoorwaarden
- HRM cyclus
- organisatiecultuur
- intercultureel personeelsmanagement
- ARBO
- employability
- visie en waarden in HRM vertalen
- competentie management

4 Inrichten van bedrijfs- en organisatie processen

- organisatiestructuur
- organisatieprocessen
- channel management
- informatie management
- flowcharting / processdesign en optimalisatie
- kwaliteitszorgsysteem
- complain management
- businessmodellen
- riskmanagement

5 Analyseren van beleidsvraagstukken, vertalen in beleidsdoelstellingen en alternatieven en voorbereiden van besluitvorming

- businessplan
- (integraal) beleidsplan
- marketing (communicatie) plan
- communicatieplan
- projectplan
- strategisch plan- ruimtelijke planning
 - haalbaarheids studies
 - sociaal culturele impact studies
 - economische impact studies

6 Ontwikkelen, implementeren en evalueren van een veranderproces

- Demin cycle (PDCA)
- verandermanagement
- projectmanagement
- leiderschap

7 Sociale en communicatieve competentie interpersoonlijk

- interculturele communicatie
- interculturele sensitiviteit
- taalvaardigheid Engels B1 / B2
- 2e moderne vreemde taal B1 / B2

8 zelfsturende competenties intrapersoonlijk

- interview / zelfreflectie
- life-long learner
- persoonlijke ontwikkeling
- managementrollen
- cultural awareness / interculturele integriteit
- ethische principes
- professionalisering vd branche

9 Balanceren tussen People Planet Profit

- duurzaamheid
- internationaal, nationaal & regionaal zaken doen
- ethiek
- verantwoord ondernemen
- strategisch management
- duurzame toeristische producten

10 Initieren, creëren en vermarkten van producten, diensten; zelfstandig en ondernemend

- creëren van belevingen
- destination development
- destination maintenance
- destination management
- concept en productontwikkeling
 - transport
 - accommodatie
 - attracties
 - aanvullende diensten

Manager
Toerisme & Recreatie

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Uitwerking HTRO-curriculum, propedeuse (semester 1 en 2)

Kwartaal 1	Toets	Kwartaal 2	Toets	Kwartaal 3	Toets	Kwartaal 4	Toets
Wereld van toerisme en recreatie ☐ intensieve kennismaking met de T&R branche (introductie in en de organisatie van de T&R industrie) ☐ actoren binnen de branche ☐ hospitality performance ☐ Studiereis(intro branche) C 9, 10	3=S + 3=PF	Gastvrijheid wereldwijd ☐ Hospitality behaviour ☐ Culture (stereotyping, culture shock, iceberg) ☐ Hofstede, Lewis ☐ Business etiquettes ☐ Ethics (Code of conduct) C 9, 10	3=S	Doelgroepgericht schrijven Doelgroepgericht schrijven van korte zakelijke teksten <i>Op deze toets is de HBS quick scan van toepassing (meer dan 4 spel- en/of grammaticale fouten levert het cijfer 1 op)</i> C 9	3=S	Introductie in onderzoek A.d.h.v.gegeven doelen en vraagstelling het uitvoeren van: ☐ literatuuronderzoek ☐ multi criteria analyse ☐ observatie (mystery guest) C 2	3=W
Bedrijfseconomie ☐ bedrijfseconomische basiskennis en vaardigheden ☐ inzicht en kennis in omzet, kosten en balans ☐ opstellen resultatenrekening voorbereidend op branche in actie C 6	3=S	Principes van Hospitality Marketing ☐ introductie in dienstenmarketing ☐ segmentering en doelgroepen ☐ differentiëren en positioneren ☐ personeel en proces ☐ marketingmix C 8	3=S	T&R in actie <i>Focus op analyse</i> ☐ Branche-oriëntatie: aan de hand van opdrachten praktijkervaring opdoen en leren kijken door een managementbril (van binnen naar buiten kijken) ☐ Branche-analyse: verkenning van de breedte van het T&R veld, diepere analyse van 1 subbranche C 1, 5, 6, 8	6=PF	T&R in actie - vervolg <i>Focus op advies</i> Op basis van een verkenning tijdens studiereis (citymarketing) : ☐ Advies aan T&R organisatie in bezochte bestemming op basis van Syntens innovatiemodel ☐ Financiële calculaties (toepassing van theorie van bedrijfseconomie) C 1, 5, 6, 8	3=W 3=Pr
Management & Organisatie ☐ Kennis en inzicht van/in veelvoorkomende managementbegrippen en -theorieën voor zover relevant en toepasbaar in de hospitality branche. C 3, 4, 7	3=S	M&O - vervolg ☐ Casus: analyse Center Parcs C 3, 4, 7	3=PF	Evenementenorganisatie ☐ professioneel communiceren ☐ draaiboek + papieren event C 9, 10	3=A	Evenementen - vervolg ☐ uitvoeren evenement voor opdrachtgever en meewerk-evenement C 9, 10	3=PF
Engels -1 Schrijf-, gespreks-, lees- en luistervaardigheid in hospitality business context C9	3=PF	→ <i>Engels vervolg</i> C9	3=PF				

Keuze: Frans/Duits/Spaans- 1 Tweede vreemde taal in hospitality business context C9		→ 2 ^e taal vervolg C9	3=PF	Keuze: Frans/Duits/Spaans C9		→ 2 ^e taal vervolg C9	3=PF
Professionele ontwikkeling (PO) ☐ Persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student, o.a aan de hand van Lemniscaat--in combinatie met brancheoriëntatie C 10		PO <i>Vervolg</i> ☐ Formatieve toetsen rekenen en spelling/grammatica C 10		PO <i>Vervolg</i> ☐ Deel van de Branche-orientatie wordt gestuurd door opdrachten vanuit PO C 10		PO <i>Vervolg</i> C 10	3=PF
Totaal EC per kwartiel	15		15		12		18

Uitwerking HTRO-curriculum, hoofdfase 1 (semester 3 en 4)

Kwartaal 1	T	Kwartaal 2	T	Kwartaal 3	T	Kwartaal 4	T
Ondernemen in T&R <i>Focus op ondernemerschap binnen touroperating</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Externe analyse, creativiteit, trends en ontwikkelingen ☐ Strategie en business modellen ☐ Bepalen van doelen en resultaten (balanced score card) ☐ Financiën en marketing ☐ Touroperating ☐ Rol productmanager ☐ E-game ☐ Revenuemanagement <p style="text-align: center;">C 1, 6, 8</p>	<p style="text-align: center;">3=A + 3=S</p>	Ondernemen in T&R <i>Focus op ondernemerschap in themaparken</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Toepassing en verdieping van K1 aan de hand van de case Puy du Fou ☐ Schrijven van een integraal businessconcept voor een te ontwikkelen themapark in Polen, <i>waaronder</i> ☐ Ontwikkelen van show concepten ☐ Uitwerking deelplan HRM ☐ Uitwerking van een financieel deelplan ☐ Uitwerking deelplan marketing <p style="text-align: center;">C 1, 6, 8</p>	<p style="text-align: center;">6=PF</p>	Stage Stage HF1 heeft het karakter van "Assistant to the manager". Dit houdt in dat de student, onder begeleiding van een ervaren beroepsbeoefenaar, op hbo-niveau werkzaamheden uitvoert in een organisatie die tot de beroepspraktijk behoort. De werkzaamheden worden bepaald in overleg met de bedrijfsmentor. Via de 6 stagetoetsen geeft HBS richting en structuur aan de competentieontwikkeling in de stage. Daarbij staat het toepassen van theoretische kennis en inzichten in de praktijk centraal. Omdat stage HF1 vroeg in opleiding plaatsvindt, bestaan de werkzaamheden voor een deel uit het meewerken in de dagelijkse gang van zaken in de organisatie.			
Rapporteren <ul style="list-style-type: none"> ☐ Overtuigend rapporten schrijven <p style="text-align: center;">C 9</p>	<p style="text-align: center;">3=S</p>			Stage toets 1 Branche Kennismaking Kennis van het werkveld m.n. hotellerie Toets in K1/3 C 3	<p style="text-align: center;">3=PF</p>	Stage toets 2 HRM & Verandermanagement Analyse van HRM beleid en implementie van innovaties in stagebedrijf C 4, 7	<p style="text-align: center;">3=W</p>
Kwantitatief onderzoek <ul style="list-style-type: none"> ☐ Theoretische concepten van kwantitatief onderzoek <p style="text-align: center;">C 2</p>	<p style="text-align: center;">3=S</p>	Kwantitatief onderzoek <ul style="list-style-type: none"> ☐ Maken van doel- en vraagstelling ☐ Literatuuronderzoek ☐ Maken en uitvoeren van een enquête ☐ Analyse van de uitkomsten met SPSS <p style="text-align: center;">C2</p>	<p style="text-align: center;">3=W</p>	Stage toets 3 Procesoptimalisatie In kaart brengen van een hospitality proces en verbetervoorstellen doen C 5		→ toets 3 vervolg	<p style="text-align: center;">3=W</p>

Vervolg uitwerking hoofdfase 1							
Evenementenmanagement ☐ Projectmatig werken en leren in een authentieke beroepssituatie ☐ Commerciële insteek C1, 6, 8, 9, 10		→ Evenementenmgmt vervolg ☐ uitvoeren groot en extern evenement voor opdrachtgever ☐ leidinggevende vaardigheden	3=PF	Stage toets 4 Hospitality Performance Gastvrij gedrag in stagebedrijf C 9, 10		→ toets 4 vervolg	6=PF
Tweede vreemde taal –2 Schrijf-, spreek- en luistervaardigheid in een business context Keuze uit Spaans, Duits, Frans C 9		→ 2^e vreemde taal vervolg	3=PF	Stage toets 5 Kwaliteit van werkzaamheden Beoordeling van eigen professionaliteit door bedrijfscoach C10		→ toets 5 vervolg	12=PF
Engels – 2 Schrijf-, gespreks- en luistervaardigheid in een business context C9		→ Engels vervolg	3=PF	Stage toets 6 Zakelijk schrijven interne en externe communicatie-middelen C9		→ toets 6 vervolg	3=PF
Totaal EC per kwartiel	12		18		3		27

Uitwerking HTRO-curriculum, hoofdfase 2 (semester 5 en 6)

Kwartaal 1	Toets	Kwartaal 2	Toets	Kwartaal 3	Toets	Kwartaal 4	Toets
Semester: Destination Development & Management ☐ voor een authentieke, intercontinentale bestemming wordt een toekomstvisie op het gebied van T&R ontwikkeld met de volgende producten: - Bestemmingsanalyse - Langetermijnvisie (10 jaar) - Beleidsplan (5 jaar) - Implementatieplan (inclusief stakeholderanalyse en veranderstrategie) ☐ Voor een internationale hotelketen wordt een businessplan geschreven voor een te openen hotel in de onderzochte bestemming, passend in de langetermijnvisie (2012-2014: Accor) ☐ Er wordt een gezamenlijke studiereis m.b.t het thema destination development & management aangeboden voor TR en TM studenten C1, 3, 4, 5, 6, 9	6=S + 6=W	Destination Development & Management <i>vervolg</i> <i>Casebestemming:</i> - voor TR: Suriname - voor TM: Zambia	9=A + 9=PF	Keuzesemester 30EC: Future Scenario (naar keuze in het Engels of Nederlands) ☐ vanuit een integraal strategisch perspectief ontwerpen van een Future Scenario voor een bestaande organisatie: een business model dat flexibel kan inspelen op innovatieve ontwikkelingen. ☐ Qualitative research; voorbereidend kwalitatief onderzoek ten behoeve van het business model C 1, 2, 5, 8, 9, 10 <i>Opdrachtgevers 2012:</i> - Nederlandstalig: CODA ('cultuurwarenhuis' met bibliotheek, archief en museum in Apeldoorn) - Engelstalig: Holland America Line (one of the world's most prestigious cruise companies, with a fleet of 15 impressive cruise ships)	3=A + 6=W + 6=W	Keuzesemester Future Scenario <i>vervolg</i>	6=W + 6=W + 3=A
Totaal EC per kwartaal	12		18		15		15
				OF			
				Keuzesemester 30 EC: Hospitality Business in International Events (alleen in het Engels) ☐ ontwerpen van strategisch eventconcept in een internationale setting, waarbij de korte (BtoC) en lange termijnbelangen (BtoB) van betrokken actoren integraal worden bediend. ☐ Qualitative research; voorbereidend kwalitatief onderzoek ten behoeve van het eventconcept <i>Opdracht 2013-15:</i> - Ontwerpen van de Hollandpromotie-activiteiten tijdens World Expo Milano 2015 (o.a. BtoC: Orange Festival Plaza en BtoB: netwerkbijeenkomsten). Vorige opdrachten waren resp. Olympische Spelen London 2012 en World Expo Shanghai 2010. <i>Opdrachtgever:</i> Holland Business Promotion Office C 1, 2, 8, 9, 10	6=S + 6=W	Keuzesemester HB in International Events <i>vervolg</i>	3=S + 3=PF + 6=PF + 6=PF
Totaal EC per kwartaal					12		18

Uitwerking HTRO-curriculum, hoofdfase 2 (semester 7 en 8)

Kwartiel 1	Toets	Kwartiel 2	Toets	Kwartiel 3	Toets	Kwartiel 4	Toets
Minor (30 EC) Studenten kiezen een minor: -verdiepende minor (HBS-minor: Managementstage) -verbredende minor (keuze uit 2 HBS-minoren of Saxion-aanbod) -vrije minor		Minor vervolg		Thesis (30 EC) Student is individueel fulltime bezig met het uitvoeren van een onderzoeks- en adviesproject - rechtstreeks in opdracht van een organisatie - via het Kenniscentrum Business Development & Hospitality Er zijn 3 toetsen: - thesis proposal defence - thesis scriptie - professional skills (loopbaanplanning en gesprekstechnieken) C 2, 3, 9, 10 + 2 vrije competenties	6=A	Thesis vervolg	21=W 3=PF
Totaal EC per kwartiel			30		6		24

Legenda bij curriculum schema's:

In de kolom 'toets' wordt steeds het aantal studiepunten in relatie met de gekozen toetsvorm weergegeven.
 Onder de beschrijving van de toets wordt steeds een 'C' met een aantal cijfers benoemd: dit refereert aan de 10 HBS-competenties.
 Een volledige uitwerking van de competenties is te vinden in hoofdstuk 11 van de opleidingsgids.

Toetsvormen bij HBS	HBS competenties 1 t/m 5	HBS competenties 6 t/m 10
A = assessment	C1: HBS1 Innovatie in Hospitality Business	C6: HBS6 Financieel management
PF = Portfolio	C2: HBS2 Onderzoek	C7: HBS7 Verandermanagement
S = schriftelijke toets	C3: HBS3 Beleid en besluitvorming	C8: HBS8 Ondernemen
W = werkstuk	C4: HBS4 People management/HRM	C9: HBS9 Communicatie
Pr= Presentatie	C5: HBS5 Bedrijfsvoering	C10 :HBS10 Hospitality Performance

Nieuw curriculum deeltijd opleiding HBS

		Propedeuse		Competenties		Toetsen		'Cursusdagen'	
		kwartiel							
semester 1	1	EN G E L S 6 erts	Hospitality business & Hospitality Performance 12 erts	C8 C9 C10	Ondernemen communicatie hosp. performance	Schriftelijke toets: 3 erts Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 6 erts Assesment: 3 erts	Training Hospitality Performance + assesment		
	2		Markt van FM, HTRO, HHO <i>Licentie specifiek</i> 12 erts	C1 C8	Innovatie Ondernemen hosp. performance	Schriftelijke toets: 3 erts Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 9 erts	In week 2.3 2 'cursusdagen' met en voor de markt		
semester 2	3	kwantitatief onderzoek C2 6 erts	Bedrijfsvoering M&O Processen Financieel management 12 erts	C3 C4 C5 C6 C7	Beleid en besluit HRM Bedrijfsvoering Financieel Verandermanagement	Schriftelijke toets: 3 erts Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 9 erts	2 dagen lessen kwantitatief onderzoek		
	4		Bedrijfsvoering FM, HTRO, HHO <i>licentie specifiek</i> 12 erts	C5 C6 C9	Onderzoek Bedrijfsvoering Financieel Communicatie	Schriftelijke toets: 3 erts Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 6 erts Rapportagetechnieken PF 3 erts	Licentiespecifieke invulling		
		Hoofdphase 1		Competenties		Toetsen		'Cursusdagen'	
		kwartiel							
semester 1	1	Man. generiek C4, C7, C9 6 erts Schriftelijke toets 3 erts Werkstuk 3 erts	Ondernemen generiek 9 erts	C1 C3 C6 C8	Innovatie beleid en besluit Financieel Ondernemen	Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 6 erts Presentatie: 3 erts	Presentaties ondernemen		
	2		EN G E L S 12 erts	Ondernemen in FM, HTRO, HHO <i>Licentie specifiek</i> 12 erts	C2 C5 C6 C8 C9	Onderzoek Bedrijfsvoering Financieel Ondernemen communicatie	Schriftelijke toets: 3 erts Portfolio (praktijkopdracht + e-learning opdrachten) 9 erts		
semester 2	3		STAGE	C3 C4 C5 C7 C9 C10	beleid en besluit HRM Bedrijfsvoering Verandermanagement communicatie Hosp. Performance				
	4								

		Hoofdfase 2			Competenties	Toetsen	'Cursusdagen'	
	kwartiel							
semester 1	1	kwali- tatief onderzoek 6 icts, C2	Maatschappelijk Verantw oord Ondernemen Generiek, C1, C7, C8 6 icts, toets portfolio	Innovatie en Social media, generiek 6 icts	C1 C8 C9 C10	Innovatie Ondernemen communicatie Hosp. Performance	Presentatie: 6 icts	2 dagen invullen met lessen kwalitatief onderzoek
	2	Spaans HHO, HTRO 3 icts	Business game FM, 3 icts C1, C6, C8	FM: Inkoop & contractmanagement HHO: inkoop & contractman. HTRO: Supply chain management <i>Licentie specifiek</i> 9 icts	C5 C6	Bedrijfsvoering Financieel	Schriftelijke toets: 3 icts Portfolio (praktijkopdracht en e-learning) 6 icts	In week 4.3.2 ' cursusdagen' met en voor de markt
semester 2	3			Strategisch management Generiek 5 icts	C3 C4 C5 C7	beleid en besluit HRM Bedrijfsvoering	Schriftelijke toets 6 icts Presentatie 6 icts Portfolio (e-learning) 3 icts	Presentaties
	4			Integraal Facility Management Destination Management Hotelmanagement <i>Licentie specifiek</i> 5 icts	C4 C5 C6 C8 + C9	HRM Bedrijfsvoering Financieel Ondernemen +comm.	Portfolio 1 6 icts, 2 9 icts Portfolio 16 icts, 2 9 icts Portfolio 13 icts, 2 9 icts, ass. 3 icts	Licentiespecifiek invullen
		Competenties			Toetsen	'Cursusdagen'		
	kwartiel							
semester 3	1	Minor 30 icts						
	2							
semester 4	3	Thesis 30 icts	C2 C3 C9 C10 2 vrije competenties	Onderzoek Beleid en besluit Communicatie Hospitality performance			Proposal defence	In week 3.1 'Afttrap thesis +training werken aan thesisvoorstel' In week 3.9 'P rofessional skills - gesprekscyclus'
	4						Thesis W Professional skills PF	Geen cursusdagen in kwartiel 4

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Datum: vrijdag 27 september 2013, Handelskade 75 te Deventer

Tijd		Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
08.00 – 08.15 B202	Inloop & ontvangst auditteam: <i>Mevrouw F. Brouwer,</i> <i>voorzitter</i> <i>De heer B. Verstegen,</i> <i>secretaris</i> <i>Mevrouw E. Cavagnaro</i> <i>De heer J. Vranken</i> <i>De heer R. van den Hout</i>		
08.15 – 09.15 B202	Intern overleg auditteam		
09.15– 10.15 B202	Managementteam	<p>Mirjam Koster MA, directeur Hospitality Business School, voorzitter Kenniscentrum Hospitality Saxion en voorzitter Beleidsgroep Internationalisering Saxion</p> <p>Anton Dijkstra MBA, manager Onderwijs & Organisatie, lid werkgroep diversiteit Saxion</p> <p>drs. Jan Willem Meijerhof, teammanager Tourism Management, Beleidscoördinator Internationalisering HBS, voorzitter curriculumcommissie HTRO/TM</p> <p>Trea van der Vecht MSc, teammanager Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs, lid landelijk overleg Tourism & Leisure Management, mede-auteur BeroepsOpleidingsProfiel HTRO en lid van de werkgroep onderzoeksagenda ANVR</p>	<p><u>Focus</u> <u>gespreksonderwerpen</u> Eigenheid opleiding - ambities - relatie beroepenveld - internationalisering - onderzoeksdimensie - relatie met KMR: lectoraten</p>
10.15 – 10.30 B202	Intern overleg auditteam		
10.30 – 11.30 B202	Docenten en curriculumontwikkelaars	<p>Euphemia Laturake MSc, senior lecturer, course coordinator Destination Development (English programme), accountmanager Australia and New Zealand</p> <p>Drs. Geertje Tonnaer, lecturer Research, study career counselor and coordinator</p> <p>Joris Verwijmeren MA , Thesis coördinator en docent Onderzoek</p> <p>Mark van het Bolscher MA, lecturer/researcher and member of the curriculumcommittee HTRO/TM</p> <p>Bas Jansen MSc, lecturer/researcher and chair of the Academic Board of the Hospitality Business School Ellen Schulten, lecturer/researcher, coordinator of Future Scenario (English Programme) and accountmanager America</p> <p>Dr. Adrienn Eros, coordinator of the Academic Cooperation (Engelstalig)</p>	<p><u>Focus</u> <u>gespreksonderwerpen</u> Competenties - realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud en vormgeving programma - eigen inkleuring programma - keuze werkvormen - onderzoekslijn - toetsing en beoordeling - (borging) niveau - relatie docenten beroepenveld - deskundigheid docenten - internationale component - opleidingsspecifieke voorzieningen</p>
11.30 – 11.45 B202	Intern overleg auditteam		

Tijd		Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
11.45 – 12.30 B202	Onderzoeksleerlijn en relatie lectoraten	Drs. Rienk van Marle, lecturer Research (promovendus) Inge Hermann Phd, senior lecturer and course coordinator Destination Development (Dutch programme) Ruud Welten Phd, Lector Ethiek Gijs Theunissen MSc/MA, onderzoeksassistent lectoraat Experience in Hospitality & Leisure en docent onderzoek Anna Yuricheva MSc, lecturer/researcher, member of the curriculumcomitee HTRO/TM and national accountmanager Leanne Schreurs, MA, lecturer/researcher Spanish (promovendus)	<u>Focus</u> <u>gespreksonderwerpen</u> Onderzoeksleerlijn, relatie met lectoraten en wisselwerking opleiding/lectoraten
12.30 – 13.15 B202	Lunch auditteam		Interne terugkoppeling Inzien materiaal
13.15 – 14.15 B108	Studenten HTRO, voltijd en deeltijd, o.a vanuit uit de opleidingscommissie (=Academieraad)	Marit Meijer – propedeuse Sander Barenbrug – propedeuse Lisanne van Zadel – hoofdfase 1 Kumble Boersma – hoofdfase 1 Didier van Ek – hoofdfase 1 Koen Haarhuis – hoofdfase 2 Yorick Klein Bunnink – hoofdfase 2 Maaïke Dijk – hoofdfase 2 Annemiek van Dijk – afstuderen Bart Sijpkens - deeltijd	<u>Focus</u> <u>gespreksonderwerpen</u> Kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid - intake en aansluiting - toetsing en beoordeling - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - eigen producten.
13.15 – 14.15 B202	Studenten TM (Engelstalig), voltijd o.a vanuit uit de opleidingscommissie (=Academieraad) Voertaal: Engels	Laura Woolfenden – 1 st year Annika Thelen – 1 st year Phong Nguyen – 2 nd year Cosmin Gherase – 2 nd year Quinta Pijnakker – 2 nd year Rebecca Junker – 2 nd year Johanna Slupinski – 2 nd year Gloria Westhoff – 3 rd year and member of the academy council Karsten Volkmer, 3 rd year student PS: 4 th year students are abroad for management traineeship or a semester at one of our partner universities	<u>Focus</u> <u>gespreksonderwerpen</u> Kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid - intake en aansluiting - toetsing en beoordeling - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - eigen producten.
14.15 – 15.00 B202 en B217 en B219	Spreekuur docenten/studenten		Aankondiging via Hoofdletters HBS en MijnSaxion
	Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen + inzien materiaal		<u>Rondleiding door studenten:</u> Sebastian Reuter – 3 rd year student Ines Altena – 3 rd year student Hannah Zenses, 3 rd year student Samer Sadeh, 3 rd year student Barbora Východská , exchange student
	Lesbezoek		
15.00 – 15.45 B202	Examencommissie/toetscommissie	Drs. Annemieke Bosshardt, voorzitter Ir. Marja van Helvert, senior adviseur	Bevoegdheden en taken, bewaking eindniveau,

Tijd		Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
		Cora van Triest, secretaris Tourism Management Drs. Marieke Rijpma, secretaris HTRO Evelien Leurs MSc, deeltijd Lilian Alberts, voorzitter toetscommissie	borging niveau toetsing, deskundigheidsbevordering
15.45 – 16.00 B202	Intern overleg auditteam		
16.00 – 17.00 B202	Werkveldvertegenwoordiging en alumni	Hans van Driem, Managing Partner International Destination Strategies Frank Radstake, manager Arbeidszaken en Onderwijs ANVR Suzanne Timmerman, Manager Gilde Hotel Ellen Ruiten, onderzoeksassistent Kenniscentrum Hospitality Saxion Manon Lummen, medewerker Customer Operations Sawadee Reizen Janine Zagorny, General Manager stage USA	<u>Gespreksonderwerpen werkveld</u> Contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - inbedding onderzoek / project in de werksituatie - tevredenheid over afgestudeerdenniveau
17.00 – 17.15 B202	Intern overleg auditteam		
17.15 – 17.30 B202	Interne terugkoppeling: bepaling pending issues.		
17.30 – 18.00 B202	<i>Optioneel</i> Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)		
	Inzien materiaal		
18.00 – 18.30 B202	Terugkoppeling		

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende (voltijd en deeltijd) opleiding(en) is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan een panel moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de(voltijd- en deeltijd) variant(en).

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het panel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Verantwoording keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het panel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel at random een aantal lessen en practica bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken.

Het oordeel van het panel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de basiskwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde standaarden voor basiskwaliteit.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie opleiding
- Organigram instelling / Organigram opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties / Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docent(en) en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
 - differentiatie in graad uitgedrukt in % van het totaal.
- Overzichtslijst van *alle* afstudeerwerkstukken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Overzicht van de contacten met het werkveld.
- Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Handboeken en overig studiemateriaal.
- onderwijsbeleidsplan of soortgelijk(e) document(en);
- beleidsplan op het gebied van onderzoek in relatie tot de aangeboden opleidingen of soortgelijk(e) document(en);
- personeels(beleid)plan of soortgelijk(e) document(en);
- voorzieningenplan of soortgelijk(e) document(en);
- kwaliteitszorgplan;
- Door het panel te bepalen representatieve selectie van 20 afstudeerwerkstukken van de afgelopen twee jaar met beoordelingscriteria en normering.

Tijdens de audit is geraadpleegd

- literatuur t.b.v. curriculum HTRO/TM;
- naslagwerken uit de bibliotheek van Saxion t.b.v. studenten HTRO/TM;
- toetsen met bijhorende beoordelingsformulieren uit alle fasen;
- portfolio's;
- resultaten van evaluaties: o.a. Medewerkerstevredenheid, Werkveldtevredenheid, Academic Cooperation, studiereis Suriname;
- evaluatieplan 2012-2013 Hospitality Business School;
- materialen waar opleiding trots op is.

Overzicht afstudeerwerken:

Lijst afstudeerwerken HTRO/TM studenten

Deze lijst is samengesteld op basis van de verdeling van de beoordelingen (variatie in beoordeling 6 t/m 9), de internationale context van de afstudeerwerken, de verdeling van voltijd en deeltijd afstudeerwerken conform de richtlijnen van de NVAO, de verdeling naar studenten HTRO en TM en de verdeling naar studenten die volgens de 'oude stijl' en volgens de 'nieuwe stijl' (per februari 2013) het afstudeertraject hebben gevolgd.

Studentnummer
2434913
2421632
2426965
2429953
2422294
2434574
2420991
2426805
2420805
2426601
2427765
2428082
2427625
2422764
2434847
2427264
2435456
2427693
2422192
2426058

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Samenstelling en expertise van het auditteam laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteit zorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - student- zaken
voorzitter Mevr. F.M. Brouwer	X	X				
vakdeskundige Dr. E. Cavagnaro	X	X		X	X	
werkvelddeskundige Dhr. J.J.J. Vranken	X		X	X	X	
studentlid Dhr. R. van den Hout						X
secretaris Drs. B. Verstegen	X	X				

Op 30 augustus 2013 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel HTRO van hogeschool Saxion, nummer 002037.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	Mevrouw F.M. Brouwer is senior adviseur bij de Hobéon Groep BV, heeft specifieke deskundigheid op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg en ruime ervaring als lead-auditor in het hoger (beroeps)onderwijs
2	Mevrouw dr. E. Cavagnaro is lector in sustainable development en leidt een research groep. Daarnaast coördineert zij twee opleidingen op het gebied van toerisme en evenementen management.
3	De heer J.J.J. Vranken is algemeen directeur van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen.
4	De heer R. van den Hout is student aan de NHTV. Zijn opleiding richt zich op de vrijetijds- en toeristische sector.

Secretaris/Coördinator

heer B. Verstegen	Gecertificeerd oktober 2010
-------------------	-----------------------------

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende

Mevrouw F.M. Brouwer

is als voorzitter gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

HTRO

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 18 augustus 2013

Handtekening:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Elena Cavagnaro

PRIVÉ ADRES:

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

HTRO Saxion

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Hobéon

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Jos Vrancken

PRIVÉ ADRES:

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

HTRO

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Saxion

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOUDE KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Renko van den Hout

PRIVÉ ADRES:

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

HTR0 Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs
and Tourism Management

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Saxion Hogeschool

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen BEÏNVLOEDEN;

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende

Boudewijn Verstegen

—
is als secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

HTRO

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 18 augustus 2013

Handtekening:

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl